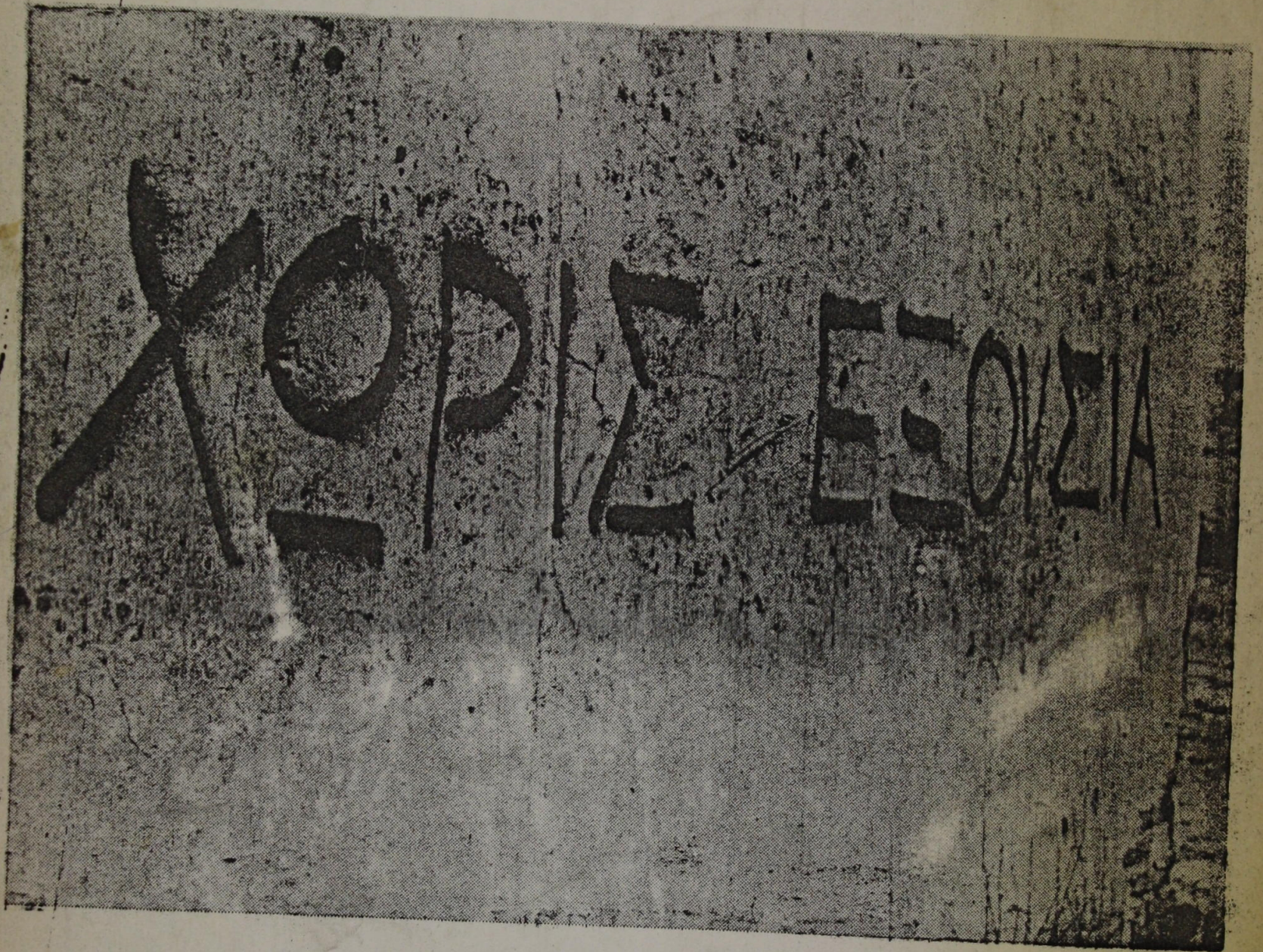

ΑΥΤΟΝΟΜΗ ΟΜΑΔΑ

ΦΛΟΡΕΝΤΙΑΣ

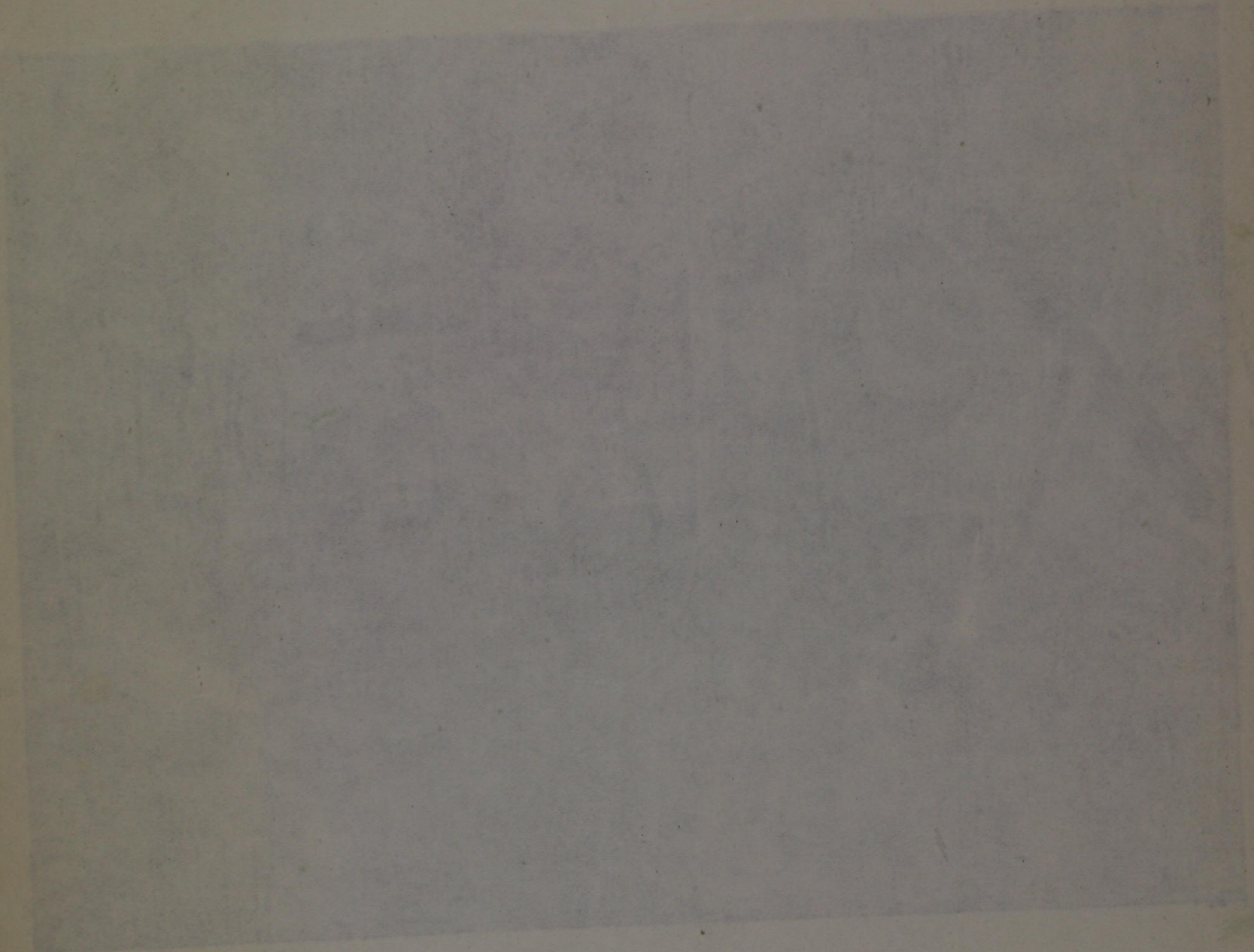
-
- Η ΚΡΙΣΗ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ - ΓΙΑΤΙ ΑΥΤΟ ΤΟ ΦΥΛΛΑΔΙΟ
 - ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΠΡΟΛΕΤΑΡΙΑΤΟ
 - ΑΙΤΩΛΙΚΟ: Η ΑΜΕΣΗ ΔΡΑΣΗ ΤΩΝ ΨΑΡΑΔΩΝ ΕΠΙΒΑΛΛΕΙ
 - Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΤΡΑΒΙΩΝΕΙ ΕΚΕΙ ΠΟΥ ΑΡΧΙΖΕΙ Ο ΣΤΡΑΤΟΣ
 - Η ΤΡΙΤΗ ΡΩΣΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ
-

1

ΜΑΡΤΗΣ 1976

АААМО НМОНОТУА

ОУСЕРТА

• Н КРИН СОУ КЭТТИМОЕ - ПЛАТИ АТТО ТО СУАААИО
• ТО САННУА АТТОТТО ДРОУАТТАТО
• АТТАНО: Н АННЕР ДРАН ТЕР АРААНН КИРААНН
• О АННОНОЕ ТРАВЕАНН КЕЛ НОУ АННЕР О ТТАТОЕ
• Н ТТИР ВЕЛКЕ КИРААНН

1

МАРТИ 1878

Η ΚΡΙΣΗ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΓΙΑΤΙ ΑΥΤΟ ΤΟ ΦΥΛΛΑΔΙΟ

Η κρίση του ελληνικού κοινωνικού, οικονομικού, πολιτικού συστήματος είναι φανερή. Οι βασικές ανάγκες των περισσοτέρων ατόμων που ζουν μέσα σ' αυτό το σύστημα δεν ικανοποιούνται μά καταπιέζονται κι έτσι δημιουργούνται τό άγχος, ή δυσφορία, ή μονοτονία τής καθημερινής ζωής, μέ όλα τά επικόλουθά τους.

Γιατί αυτή ή κρίση, μέ ποιά φαινόμενα σχετίζεται, σέ ποιό βαθμό βρίσκεται; Σέ ποιό σημείο βρισκόμαστε έμεϊς οί ίδιοι, ποιός ό ρόλος του καθενός μέσα σ' αυτή τή κρίση;

Η κρίση είναι γενική και έμπλέκει όλους τούς τομείς του συστήματος, τή συνοικία, τό εργοστάσιο, τό χωριό και τό κάμπο, τό στρατόπεδο και τή φυλακή, κ.τ.λ. Το σύστημα είναι σάπιο, τό μόνο που έχει νά δείξει είναι ή φτώχεια και ή καθυστέρηση, ή δικτατορία και ό έθνικισμός, ή στρατοκρατία και ή αστυνόμευση, τό στρατόπεδο και ή φυλακή, μέ λίγα λόγια, παρασιτικοί, γαλονάδες και χαφιέδες κυριαρχούν τή κοινωνική μας ζωή.

Η αίτλια αυτής τής κρίσης είναι τό ίδιο τό σύστημα, για νά εξαφανιστή πρέπει νά εξαφανιστή τό παρών κοινωνικό, οικονομικό, πολιτικό σύστημα. Ανάγκη του καθενός είναι νά συνειδητοποιήση, μέσα από τή πέτρα τής καθημερινής του ζωής, τό ρόλο που παίζει μέσα σ' αυτή τή πραγματικότητα, εάν θέλει ν' αλλάξει πραγματικά τό τρόπο ζωής του, εάν θέλει νά ικανοποιήση ουσιαστικά τίς βιολογικές και ανθρώπινες ανάγκες του.

Αυτή ή κατάσταση πραγμάτων χτυπάει κυρίως εκείνη τή μερίδα ατόμων που εργάζονται ή βρίσκονται στή συνοικία, στό εργοστάσιο, στό χωριό και στό κάμπο, στό στρατόπεδο και στή φυλακή. Γιατί είναι αυτή ή μερίδα ατόμων που άμεσα υφίσταται τήν έμμετάλλευση και τή καταπίεση που δημιουργούνται άπ' αυτή τή κατάσταση.

Προλεταριάτο είναι αυτή ή κοινωνική ομάδα ατόμων που δέ βρίσκει καμιά ικανοποίηση μέσα σ' αυτό τό σύστημα, αλλά καταπιέζεται και δυσφορεί, που είναι τό άμεσο θύμα αυτού του συστήματος. Είναι άριβώς αυτή ή κοινωνική ομάδα ατόμων ή στρατιώτων που δεν έχουν νά χέσουν τίποτε μά τουναντίον νά κερδίσουν από τήν εξαφάνιση αυτού του συστήματος και τήν αντικατάστασή του από ένα άλλο καλύτερο.

Όταν τό προλεταριάτο, μέσα από τή πέτρα των αγώνων τής καθημερινής του ζωής κατορθώσει νά καταλάβη καθαρά, μέ διαύγεια, τή λειτουργία των μηχανισμών αυτού του συστήματος (τή σαπίλα του τή γνωρίζει καλά γιατί τή ζει κάθε μέρα) γίνεται συνειδητό, ικανό για ν' αποφασίσει για τή τύχη του, τότε θα μπορούσαμε νά μιλήσουμε για δυνατότητα αλλαγής τής παρούσας κατάστασης πραγμάτων. Ξέρουμε όλοι ότι τό παρών σύστημα τής έμμετάλλευσης και καταπίεσης υπάρχει και θα υπάρξει έφ' όσον οί ίδιοι οί έμμεταλλευόμενοι και καταπιεζόμενοι δεν τό εξαφανίσουν.

Ποιοί είναι οί προλετάριοι; Προλετάριος είναι ό οικόδομος, ό τεχνίτης, ό εργάτης τής προμηχανίας; είναι και ό αγρότης που δουλεύει δεκαπέντε ώρες τή μέρα και δέ καταλαβαίνει τί του συμβαίνει. Ό άνεργος, ό φυλακισμένος που άργοσαπίζει μέσα στή φυλακή γιατί έγκλημάτισε έξ αίτίας τής οικονομικής, κοινωνικής, ψυχολογικής και σεξουαλικής βίας που δέχεται καθημερινά από τό σύστημα. Ό στρατιώτης που τόσους μήνες ξεφτιλίζεται και δέχεται έγκεφαλική πλύση από τούς γαλονάδες και τούς καραβανάδες, ώστε αύριο νά δεχτή πειθήνια τά συμφέροντα του συστήματος και νά τά βάλει πάνω άπ' τά δικαιά του. Προλετάριος είναι και ό γύφτος που ζει μέσα σέ παράγκες και αγοράζει εκατό γραμμάρια κρέας τήν εβδομάδα.

Τί μπορούν νά κάνουν, νά δημιουργήσουν όλοι αύτοί για νά υπερασπίσουν τά συμφέροντά τους και νά ικανοποιήσουν τίς ανάγκες τους; Τίποτε άλλο έκτός από τήν ένωση τους, τήν αυτοοργάνωση τους και τήν αυτοϋπεράσπιση τών συμφερόντων τους. Έκεϊ όπου ζοϋν, έκεί όπου εργάζονται, έκεί όπου από σύστημα είναι ακριβώς πιο σάπιο, πιο μολυσμένο, έκεί όπου πιο εύκολα εξαπλώνεται ο καρκίνος που λέγεται συνειδητό προλεταριάτο. Ή ίσχύς, ή δύναμη βρίσκεται στην ένωση, στην οργάνωση.

Μιά καθαρή και διαυγή συνείδηση θα οδήγήσει έξω απ' αυτό τό σύστημα, έξω από τούς θεσμούς του, τούς μηχανισμούς του και τή σαπίλα του. Τά συμφέροντα του προλεταριάτου δέν συμπέτουν μέ τά συμφέροντα τών άλλων τάξεων που στηρίζουν αυτό τό σύστημα, μά εί-
κει διαμέτρου αντίθετα. Αυτόνομη οργάνωση λοιπόν από τούς θεσμούς αυτού του συστήματος, τούς μηχανισμούς του που λέγονται μέ λίγα λόγια Κράτος, Κεφάλαιο και Έξουσία. Ούτε τό κοινοβούλιο, ούτε οί κρατικοί μηχανισμοί, ούτε οί κεφαλαιοκράτες μπορούν νά αλλάξουν τή τύχη του προλεταριάτου γιατί είναι αύτοί οί ίδιοι οί μηχανισμοί και πρό-
σωπα που στηρίζουν και διατηροϋν τή παρούσα κατάσταση πραγμάτων.

Αυτόνομη οργάνωση και από τά διάφορα πολιτικά κόμματα και κινήματα τών διανοουμένων που δέν κάνουν τίποτα άλλο παρά νά διενδικοϋν φέτες έξουσίας και χρήμα απ' αυτό τό σύστημα. Οί επαγγελματίες τής πολιτικής, οί πολιτικάντηδες, προσπαθοϋν και θα προσπαθοϋν πάντοτε νά βάλουν στά κανάλια τους τό προλεταριάτο μέ τή πρόφαση ότι θέ-
λουν νά τό " καθοδηγήσουν", νά γίνουν " ήγέτες " του, γιατί έχουν βλέψεις προς τήν έξουσία.

" Έχει είπωθή ότι οί προλετάριοι, για νά πνν μπροστά, χρειάζονται " διανοουμένους " που νά τούς " καθοδηγοϋν", μά αύτοί, δέν χρειάζονται διανοουμένους. Χρειάζονται πεύρα από τούς άγώνες τής καθημερινής ζωής, καλύτερευση τής ίδιας τής καθημερινής τους ζωής και μία καθαρή γνώση τής πραγματικότητάς τους και τής ιστορίας τους. Τά συμφέροντα τών εργαζομένων και τών καταπιεσμένων και οί ιδέες τους δέν συμπέτουν μέ καμμιάς άλλης τάξης συμφέροντα και ιδέες, είναι μάλιστα αντίθετα. Τό προλεταριάτο έχει δικιά του πεύρα ζωής, δικές του ικανότητες δημιουργικότητας, δικιά του όντότητα. Ή υπερά-
σπιση τών συμφερόντων τών προλετάρων πρέπει νά γίνεται μέ τά ίδια τους τά χέρια και νά μήν έπαφίεται ποτέ στά χέρια άλλων.

Η ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΑΤΑΠΙΕΣΜΕΝΩΝ ΘΑ ΓΙΝΗ ΜΕ ΤΑ ΙΔΙΑ ΤΑ ΧΕΡΙΑ ΤΟΥ

Αυτόνομη ομάδα σημαίνει ομάδα συνεργασίας συντρόφων που, χωρίς νά θέλη νά " καθοδη-
γήσει", νά " πείσει" ή νά γίνη " πρωτοπορεία", προσπαθει νά έρθη σε σχέσεις πράξης και δι-
αλόγου μέ άλλες ανεξάρτητες ομάδες τής βάσης, δηλαδή αυτόνομες, για τήν ανάπτυξη έ-
νός προλεταριακού και άντεξουσιαστικού κινήματος στην Ελλάδα. Για νά χτυπηθή ή μορ-
φή έμμετάλλευσης και καταπίεσης που υπάρχει σ' αυτή τή κοινωνία σε επίπεδο κοινωνικό, οίκονομικό, πολιτικό, μορφωτικό, σεξουαλικό, κ.τ.λ. Για νά καταστραφή ή Έξουσία που υπάρχει πάνω στο προλεταριάτο από τίς άρχουσες τάξεις, ώστε νά εξαφανιστοϋν οί τάξει από τήν κοινωνία, για μία κοινωνία χωρίς Έξουσία από άνθρωπο πάνω σε άνθρωπο.

Μά τά λόγια, τά προγράμματα, οί κριτικές σταματάνε κάποτε σε κάποιο σημεύο. Κάποι-
ος σύντροφος είπε: " Καλύτερα ένα βήμα μέσα στην πραγματική ζωή, μέ όλους τούς συντρό-
φους μαζί, παρά δεκάδες άφήρημένα βήματα στη θεωρία ". Ένα βήμα λοιπόν στη καθημερι-
νή ζωή, ένα στη συνείδηση.

**Ο ΜΟΝΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ
ΤΟΥ ΠΡΟΛΕΤΑΡΙΑΤΟΥ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΠΡΟΛΕΤΑΡΙΑΤΟ**

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΠΡΟΛΕΤΑΡΙΑΤΟ

κατάσταση και προοπτικές σχηματισμού ενός μὴ συμβατικού κινήματός του.

Τὸ ἄγροτικό προλεταριάτο ἐννοοῦμε τὸ σύνολο τῶν ἀγροτῶν πού παράγουν μὰ δέν διαχειρίζονται τὰ προϊόντα τους. Προϊόντα πού διαχειρίζονται καί ἐπιμεταλλεύονται, κατὰ μέρος ὁ κρατικός μηχανισμός καί τὸ κρατικό κεφάλαιο σέ συνεργασία μὲ τὰ βιομηχανικά μονοπώλια, ἐνῶ στή διαχείριση καί διανομὴ ἄλλου πλατιοῦ τομέα αὐτῶν τῶν προϊόντων ἐπιβεβαιώνει καί ἀναπτύσσεται ἡ παρσιτικὴ τάξη τῶν ἐμπόρων. Ὅταν λέμε ὅτι οἱ ἀγρότες δέν διαχειρίζονται τὰ προϊόντα τους ἐννοοῦμε ὅτι μετὰ τὴ παραγωγή τους δέν ἔχουν πιά καμιά ἐπαφὴ μὲ αὐτὰ, πού "ἄλλοι" ἀναλαμβάνουν νὰ διαπραγματευτοῦν τὴ πώληση καί τὴ διανομὴ τους, τὴν βιομηχανικὴ ἐπεξεργασία τους καί τὴν ἐκ νέου διανομὴ τους στή κατανάλωση. Συμπερασματικά, λοιπόν, λέμε ὅτι τὸ ἀγροτικό προλεταριάτο χρησιμοποιεῖται ἀπ' τὸ οἰκονομικό καί κοινωνικοπολιτικό σύστημα, στήν ἐλλάδα, μέσα στό γενικό πλαίσιο τοῦ διαχωρισμοῦ τῆς ἐργασίας, σάν μιὰ δύναμη καταδικασμένη νὰ καλλιεργεῖ τὴ γῆ ἀνάλογα μὲ τὸ τί προστάζει ὁ μηχανισμός του, χωρὶς νὰ τῆς δίνεται ἡ δυνατότητα νὰ ἀπλώσει τὴ δραστηριότητά της πέρα ἀπ' τὰ στενὰ πλαίσια τοῦ δουλέματος τῆς γῆς.

Ἡ κατάσταση αὐτὴ ἀφορᾷ ἓνα μεγάλο μέρος τοῦ ἐλληνικοῦ πληθυσμοῦ, λαμβάνοντας ὑπ' ὄψιν ὅτι στή γεωργία βρίσκταν ἀπασχόληση, τὸ 1971, 1.330.320, δηλαδή τὸ 40,5% τῶν ἐργαζομένων τῆς χώρας. Καί περισσότερο ἀφορᾷ τὰ μικρὰ ἀγροτικά, σέ οἰκογενειακὴ κλίμακα, νοικοκυριά (0-29 στρέμματα) πού ἀνέρχονταν σέ 620.800 (1971) καί ἀποτελοῦσαν τὸ 59% ὅλων τῶν νοικοκυριῶν, ἐνῶ ἡ γῆ πού κατείχαν ἦταν μονάχα τὸ 22,7% ὅλης τῆς καλλιεργούμενης γῆς. Σ' ἀντιπαράθεση ὑπῆρχαν 52.480 μεγάλα νοικοκυριά (μὲ πάνω ἀπὸ 100 στρέμματα) δηλ. μόλις τὸ 5,5% ὅλων τῶν νοικοκυριῶν καί κατείχαν τὸ 24,8% ὅλης τῆς καλλιεργούμενης γῆς. Ἀνάμεσα σ' αὐτὲς τὶς δύο ἀκραῖες κατηγορίες ἀγροτικῶν νοικοκυριῶν βρίσκονταν 373.980 μεσαῖα (ἀπὸ 30 μέχρι 99 στρέμματα) πού κατείχαν τὸ 52,5% τῆς γῆς.

Ἀπ' αὐτὰ τὰ στοιχεῖα φαίνεται καθαρά ὅτι δέν μπορούμε νὰ μιλάμε γενικά γιὰ ἀγροτικὴ τάξη, ἀλλὰ ἀνεφερόμαστε σὲ ἀγροτικό προλεταριάτο πού γιὰ μᾶς ἀποτελεῖται ἀπ' τοὺς κατόχους τῶν μικρῶν καί μεσαίων ἐπιμεταλλεύσεων (πού ἀποτελοῦν μαζί τὸ 94,5% ὅλων τῶν ἐπιμεταλλεύσεων) πού ἄλλος καὶ ἄλλος λίγο καταπιέζεται καί ἐπιμεταλλεύεται ἀπ' τὸ κράτος καί τὸ κεφάλαιο.

Τὸ Κράτος λοιπόν καί τὸ κεφάλαιο ἀποῦ πεέρασαν τὶς παλιές φεουδαρχικὲς μέθοδες ἐπιμετάλλευσης κατὰφεραν : σέ μιὰ πρώτη φάση νὰ βασίσουν τὴν ἀγροτικὴ παραγωγή σὲ οἰκογενειακὲς μονάδες καί σέ μιὰ δευτέρη φάση, μὲ διάφορους τρόπους, νὰ ἰδρῦσουν παντοῦ τοὺς ἀνταποκαλούμενους γεωργικούς συνεταιρισμούς καί τὶς ἐπαρχιακὲς ἐνώσεις τους. Αὐτοὶ οἱ συνεταιρισμοὶ εἶναι τυπικά καί οὐσιαστικά ὄργανα τῆς Ἀγροτικῆς Τράπεζας τῆς Ἑλλάδας καί ἀπὸ τὴν ἄλλη κατὰφεραν νὰ συμπεριλάβουν σχεδὸν ὅλες τὶς ἐλλοπιζόμενες οἰκονομικὲς μονάδες παραγωγῆς. Κράτος λοιπόν καί μονοπωλιακὸ κεφάλαιο, μὲ μέσο τοὺς ἀντιστοιχοῦς θεσμοὺς καί νόμους, μονοπωλοῦν στὸν ἀγρότη τὰ μηχανήματα, τὰ λιπάσματα, τὸ σπóρο, σέ τιμὲς πού αὐτοὶ καθορίζουν καί μονοπωλοῦν πάλι τὴν ἀγορὰ τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων σὲ τιμὲς πού πάλι αὐτοὶ καθορίζουν.

Εἶναι ἐνδεικτικὸ τῆς ἀγροτικῆς πολιτικῆς τοῦ Κράτους, τὸ ὅτι στὰ τελευταῖα 8 χρόνια, ἐνῶ τὸ κόστος ζωῆς αὐξάνει ὀλοένα καί μὲ γρηγορότερους ρυθμούς, οἱ τιμὲς τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων σὲ παραγωγὸ μένανε σταθερές. Ἐτσι δημιουργήθηκε μεγάλη δυσαναλογία ἀνάμεσα σὲ τιμὲς τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων καί τὶς τιμὲς τῶν βιομηχανικῶν προϊόντων πού χρησιμεύουν στὸν ἀγρότη γιὰ τὴ συνέχιση τῆς παραγωγῆς (λιπάσματα, μηχανήματα, καύσιμα, κ.λ.π.). Γιὰ παράδειγμα ἀναφέρουμε ὅτι τὸ 1971 οἱ τιμὲς τῶν

λιπασμάτων και των καυσίμων τριπλασιάστηκαν σε σχέση μ' αυτές του 1960, πράγμα που αύξησε τρομερά τα έξοδα παραγωγής και έφ' όσον οι τιμές των αγροτικών προϊόντων στο παραγωγό μένανε σταθερές, τα έξοδά του μπιραίναν σ' άπελπιστικό βαθμό.

Είναι φυσικό έπακόλουθο λοιπόν το φαινόμενο της παραέρα προλεταριοποίησης των αγροτικών μαζών, δηλαδή τό πέσιμό τους σε μιá έσχατη φτώχεια, και λογική συνέπεια ή φυγή τους άπ' τούς άγρούς τους. Φυγή που δημιουργεί τήν κύρια μάζα των 3.000.000 της βιομηχανικά άναπτυγμένης Αθήνας (μέσα σ' αυτούς φιγουράρουν πάνω άπό 300.000 που είναι χωρίς δουλειά ή κάνουν δουλειές του ποδαριού) και των 830.424 μεταναστών στο δεκάχρονο 1961-1970 (όργανική άνάγκη της άνάπτυξης της ελληνικής βιομηχανίας και της άνεπάρκειας έργατικών χεριών στ' άναπτυγμένα βιομηχανικά κράτη). Αύτή ή κατάσταση είναι μόνιμη στά μεταπολεμικά χρόνια και είχε τά ίδια χαρακτηριστικά γνωρίσματα κατά τή διάρκεια και της βασιλευόμενης δημοκρατίας και της στρατιωτικής δικτατορίας και της καινούργιας άστικής δημοκρατίας του σήμερα. "Αλλάζε ίσως ή ένταση της έκμετάλλευσης, μά ή ούσία της ήταν και είναι πάντα ή ίδια : Κράτος και Κεφάλαιο.

Αύτή λοιπόν ή κατάσταση οδηγεί κάθε τόσο τό αγροτικό προλεταριάτο σε έντονες διαμαρτυρίες και βίαιες άντιδράσεις, που μέχρι τώρα δέν έχουν πάρει μιá συγκεκριμένη και συνειδητή μορφή, ώστε νά μπορέση ν' άντιμετωπίσει ριζικά κι άποτελεσματικά αυτούς τούς μηχανισμούς της καταπίεσης. Αύτές οι άντιδράσεις βασίζονται σ' ένα συγκεκριμένο στιγμιαίο θέμα, όπως ή μή άπορρόφηση ενός προϊόντος, ή χαμηλή τιμή που προσφέρει τό Κράτος για ένα άλλο, μιá άδικη άπαλλοτρίωση κ.λ.π. . Δηλαδή είναι πράξεις που άποδείχνουν τήν έντονη άγανάχτηση του άδικημένου λαού που κάθε τόσο ξεσπάει, έξωθημένος άπ' τά ίδια τά γεγονότα, στη βίαια διαμαρτυρία ένάντια στα έκμεταλλευτικά κρατικά μέτρα.

Είδαμε, επί δικτατορίας, τήν άντίδραση των άγροτών των Μεγάρων που τό Κράτος σε συνεργασία με τό μονοπώλιο του Ανδρεάδη άπήλησε μ' άπαλλοτρίωση τά φτωχικά νοικοκυριά τους. Κι είδαμε ότι μετά άπ' αύτή τήν άπότομη συνειδητοποίηση μπροστά στο κρατικό έγκλημα του ξεκληρήσιματος μιáς όλόκληρης λαϊκής ομάδας, αυτοί οι άγρότες γινήκανε πολιτικά πιο εύαίσθητοι κι ήτανε άπ' τούς πρώτους που δηλώσανε συμπάρασταση κι άγωνίστηκαν μαζί με τούς φοιτητές στο Πολυτεχνείο τό Νοέμβρη του 1973, ένάντια στο Κράτος και στα ντόπια και ξένα μονοπώλια.

Με τή κυβερνητική άλλαγή του Ιούλη 1974 οι άγρότες περίμεναν μιá ούσιαστική άλλαγή στη συμπεριφορά του Κράτους άπέναντί τους. Είναι γεγονός όμως ότι τό Κράτος, άνεξάρτητα από τίς πολιτικές μορφές που παίρνει, βασίζει τήν άνάπτυξη του οικονομικού συστήματος στο όποιο στηρίζεται (καπιταλισμός) στη φτώχεια του προλεταριάτου. "Ετσι οι άγρότες άπογοητευμένοι άπ' τή πολιτική "λιτότητας" της καινούργιας "δημοκρατίας" άντέδρασαν πιο βίαια.

Ξευτιλιστικές τιμές και μή άπορρόφηση όλης της παραγωγής δδήγησαν (1974) διαδοχικά τούς ντοματοπαραγωγούς της Κεσσηνίας και της Ήλειας σε έντονες διαμαρτυρίες προς τόν ύπουργό γεωργίας και γενικότερα προς τήν κυβέρνηση. Οι ντοματοπαραγωγοί της Ήλειας (ό νομός αυτός είναι πρώτος σ' όλη τήν Ελλάδα στη ντοματοπαραγωγή) μή μπορώντας ούτε νά ίσσοσταθρίσουν τά έξοδα παραγωγής με τίς προσφερόμενες τιμές, άποφάσισαν κι έκαναν πορεία με τά τρακτέρ τους προς τήν Αθήνα, για νά διαδηλώσουν έτσι πανελλήνια τήν έγκληματική πολιτική του Κράτους που τούς καταδίωκε σ' ένα χρόνο φτώχειας για ν' αύξήσει τό κεφάλαιο της Α.Τ.Ε. και για νά βοηθήση στο όγκωμα των βιομηχανικών μονοπωλίων ντοματοπελτέ (π.χ. Α.Ε. Κύκνος). Ξεκίνησαν λοιπόν και πριν νά φτάσουνε στ' Πάτρα τούς σταμάτησε, παραταγμένη κατά πλάτους του δρόμου σαν έτοιμη για μάχη, ή τεθωρακισμένη άστυνομία που είσήγαγε ό Καραμανλής άπ' τή "δημοκρατική" γαλλία του Ζισκάρ ντ' Εσταίν, είδική για τή διάλυση διαδηλώσεων (σώμα που έμφανίστηκε έτσι καλά

δργανωμένο κατά τή διάρκεια καί μετά τά γεγονότα του Μάη 1968 στή Γαλλία). Μέ τήν άπειλή τών όπλων, λοιπόν, οί άγρότες ύποχύρησαν, άφοϋ πρώτα συζήτησαν μέ τόν ύπουργό γεωργίας (έστειλαν άντιπροσωπεία στήν 'Αθήνα) καί κατάφεραν νά πάρουν μερικά έλάχιστα φίχουλα παραπάνω νά ξεγελάσουν τή φτώχεια τους καί νά παρηγορηθοϋν γιά τή κοροΐα.

Τά ίδια συμβήσαν καί τό '75 στά τέλη Αυγούστου μέ άρχές Σεπτέμβρη, πού οί ντοματοπαραγωγοί Βοιωτίας, αϋτή τή φορά, άναγκασμένοι άπ' τήν μή ζήτηση τών ντοματών τους πού γινομένες σάπιζαν στους κάμπους, ξεσηκώθηκαν, καβαλίκεφαν τά τρακτέρ τους γεμάτα από άπούλητες ντομάτες καί κατευθύνθηκαν προς τήν 'Αθήνα μέ τή πρόθεση νά τίς άραδιάσουν στή Πλατεία Συντάγματος γιά έμπραιτη διαμαρτυρία. Αϋτή τή χρονιά ύπηρεξε ύπερπαραγωγή, είχαμε πολλές βροχές πού έναλλάσσόνταν μέ μέρες ζέστης καί λιανάδας, σε πολλούς τομείς τής άγροτικής παραγωγής (ντομάτες, καρπούζια, πεπόνια, ροδάκινα, γιαρμάδες κ.λ.π.). Οί παραγωγοί αϋτών τών είδών, άντί, όπως θά 'ταν φυσικό, νά ναι εύχαριστημένοι καί νά βγάλουν κάτι παραπάνω, ήταν άπογοητευμένοι γιαντί άπ' τή μιá μεριά ή ύπερπαραγωγή χαμήλωσε σε άκόμα πιο έξευτεληστικιά επίπεδα τίς τιμές, κι άπ' τήν άλλη δέν πουλιώταν είτε έξ αίτίας τής λαθεμένης πολιτικής τών έξαγωγών (άρνηση έξαγωγών στίς σοσιαλιστικές χώρες) είτε έξ αίτίας διαφόρων δολοπλοκιών τών βιομηχάνων σε συν-εργασία μέ τούς κρατικούς όργανισμούς. Αϋτοί οί τελευταίοι, στή περίπτωση τής ντομάτας, δέν ζητούσαν τή παραγωγή πού τήν άφήναν νά μισοσαπίζει καί νά τή ζητήσουν άργότερα σε άκόμα χαμηλότερη τιμή. Άξιζει νά σημειώσουμε ότι οί προσφερόμενες τιμές δέν ανταποκρίνονταν ούτε στο κόστος παραγωγής. "Έτσι λοιπόν άφοϋ οί άγρότες στείλαν άντιπροσώπους στήν 'Αθήνα όπου είχαν άκαρπες συνομιλίες μέ τόν ύπουργό γεωργίας (λογικό ήταν νά μήν ύποχωρήσουν τ' άφεντικιά) ξεκίνησαν μέ πανώ καί συνθήματα, στά τρακτέρ τους καβάλα, γιά τήν 'Αθήνα. Αϋτή τή φορά όμως τό Κράτος, καταλαβαίνοντας ότι αϋτή ή πορεία διαμαρτυρίας έκρυβε σπέρματα έξέγερσης, στήν προσπάθεια έκφοβισμού τών άγωνιζόμενων άγροτών, παράταξε καί πάλι τό είδικό θωρακισμένο σωμα άστυνομίας. Αϋτό έπιτέθηκε ενάντια στους άγρότες μέ δακρυγόνα καί γυλόμπς, διαλύοντάς τους, τραυματίζοντας μερικούς καί συλλαμβάνοντας τά πιο δραστήρια μέλη τών άγροτικών συλλόγων.

Τό Κράτος βέβαια, δέν κόνει πίσω στήν πολιτική οίκονομικής εκμετάλλευσης αίσθανόμενο σιγούριά μέ τά μέσα κοινωνικής καταπίεσης πού διαθέτει: στρατό-άστυνομία.

Οί άγρότες όμως ξεσηκώνονται πάλι μπροστά στίς άλλοπρόσαλες τιμές πού καθώρισε τό 20κτώβρη 1975 τό ύπουργείο γεωργίας γιά τό μπαμπάκι (πάντα ύστερα από διαταγή τής Α.Τ.Ε. πού μέ τή σειρά της πήρε διαταγές άπ' τούς βαμβακοβιομήχανους καί ύφαντοβιομήχανους).

"Ολοι ή Θεσσαλία (Καρδίτσα, Τρίκαλα, Φάρσαλα κ.λ.π.) άναστατώθηκε. Σ' όλα τά μεγάλα κέντρα μαζεύτηκαν στίς 20κτώβρη 1975 οί βαμβακοπαραγωγοί Θεσσαλίας μέ τά τρακτέρ τους γιά νά δηλώσουν τήν άγανάχτησή τους καί νά συζητήσουν τήν άνεύρεση λύσης στα προβλήματά τους, άφοϋ πρώτα κινητοποιηθοϋν κατάλληλα. Αϋτή ή κινητοποίηση δέν ήταν ή κατάλληλη αντί σ' ένα Κράτος πού ξέρει καί μπορεϊ νά έπιβάλλει αϋτό πού τό συμφέρει. Αϋτή ή φορά τό Κράτος χρησιμοποίησε τή μέθοδο τής άναβολής καί τής δΐθεν διάθεσης γιά συζήτηση. "Έτσι μολονότι γίνεται πλήρης καί μέχρι τέλους τής χρονιάς χρηματοδότηση τών βαμβακεμπόρων καί τών βαμβακοβιομηχάνων γιά τήν άγορά του μπαμπάκιου, έπιβάλλεται σαν τιμή άσφαλείας οί 15,80 δρχ. ανά κιλόστό παραγωγό τή στιγμή πού αϋτός ζητάει τουλάχιστον 25 δρχ. Κι έτσι ενώ οί βαμβακοβιομηχανίες αύξησαν τά κέρδη τους, μεταξύ 1971 καί 1973, κατά 2, 3 καί 4 φορές (συγκρότημα Κατσάμπα), οί βαμβακοπαραγωγοί, δουλευτές τής γής, δέν έξασφαλίζουν ούτε τό κόστος τής παραγωγής. Κι αν τολμήσουν νά τό διεκδικήσουν ύπάρχει πιθανότητα νά συλληθοϋν, νά τραυματισθοϋν, νά κυνηγηθοϋν, στο όνομα αϋτού του κρατικού μηχανισμού.

Αυτά όμως δεν είναι τὰ μοναδικά προβλήματα πού αντιμετώπιζει τό αγροτικό προλεταριάτο στην Ελλάδα σήμερα. Κάθε τόπος έχει κι έναίδικό πρόβλημα. "Έτσι για νά αναφέρουμε μερικά πού καίνε σήμερα θυμίζουμε τό πρόβλημα τής απαλλοτρίωσης τών κτημάτων 5.500 αγροτικών οίκογενειών για τό αεροδρόμιο πού θέλει νά φτιάξει ή κυβέρνηση στά Σπάτα 'Αττικής, τό τσιφλικάτο του 'αγγλου όελ Μπαϊνερ στην Εύβοια, τό πρόβλημα τής κατοχής τής γής τής αποξηραμένης λίμνης Κάρλα τής Θεσσαλίας από τούς νεοτσιφλικάδες, τς απαλλοτριώσεις κατοικημένων καί γεωργικών περιοχών στην 'Ελευσίνα για χάρη τής ΠΕΤΡΟΛΑ ΕΛΛΑΣ Α.Ε. (ίδιοχτησία του Λάτση).

Η κυβέρνηση θέλει νά φτιάξει καινούργιο αεροδρόμιο. "Μελετώντας" λοιπόν τή περιφέρεια τής 'Αττικής είπε: τό αεροδρόμιο θά γίνει στά Σπάτα ή στά Μέγαρα, πού "τυχαία" είναι καλλιεργημένες περιοχές από τς όποτες ζεϊτό τοπικό αγροτικό προλεταριάτο. Η έκλογή αυτή έχει οικονομικούς λόγους: ενώ υπάρχει ή πρόταση νά γίνει στή Μακρόνησο, ή κυβέρνηση ίσχυρίζεται ότι στοιχίζουν πολύ οί έκβραχώσεις. Βέβαια, είναι προτιμότερο για τό Κράτος νά ξεκληρήσει 5.500 αγρότες, εξαγοράζοντας τὰ κτήματά του για ένα κομματι ψωμί, παρά νά κάνει έκβραχώσεις στή Μακρόνησο. 'Αλλά οί αγρότες βαστώντας μαύρες σημαίες έκαναν αρκετές έκδηλώσεις καί διαδηλώσεις για νά απότρέφουν τή νέα αυτή επίθεση του Κράτους. Λανθασμένη όμως τακτική ήταν ν' ανοίξουν διάλογο μέ τό Ράλλη πού τούς χαρακτήρισε "άναρχικούς": μιά τόσο κακοχρησιμοποιημένη λέξη πού ό καθένας τή μεταχειρίζεται όπως του γουστάρει. Λανθασμένη επίσης ή ενέργεια νά δεχτούν τή ρητορική επέμβαση, στίς συγκεντρώσεις τους, τών βουλευτών πού είναι άμεσα ή έμμεσα συνυπεύθυνοι αυτής τής κατάστασης.

"Έτσι οί διάφοροι κρατικοί μηχανισμοί συνεχίζουν τήν "μελέτη" για τήν έξόντωση αυτών τών αγροτών για χάρη του "κοινοφελούς" έργου του αεροδρομίου.

Παρουσιάζονται όμως ακόμα καί σήμερα στον τόπο μας υπολείμματα καταπίεσης καί έκμετάλλευσης τών αγροτικών περιοχών καί τών κατοίκων τους, μέ τή μορφή τεράστιων ίδιοχτησιών πού αγοράστηκαν ή παραχωρήθηκαν απ' τούς άπερχόμενους Τούρκους, στους είσερχόμενους Άγγλους καί Γάλλους κατακτητές ή στους ντόπιους δυνάστες κοτζαμπάσηδες.

"Έτσι, σήμερα, ό 'αγγλος Ηόελ Ηπαϊνερ κατέχει 250.000 στρέμματα καλλιεργήσιμης γής πού περιλαμβάνει καί τὰ χωριά: Προκόπι, Δαρνούσα, Φαράκλα, Μαντουδι, Πήλι, Μαρκάτες καί Κύρινθο στην Εύβοια. Στίς 9 του Μάη 1975 οργανώθηκε συγκέντρωση στην πλατεία του χωριού Προκόπι, όπου διαδηλώθηκε ή απόφαση για άγώνα μέχρι τήν αναγκαστική ολοκληρωτική απαλλοτρίωση του τσιφλικιού του Ηπαϊνερ. Οργανώθηκε έπιτροπή άγώνα καί κηρύχθηκε φήμισμα μέ σχετικές διεκδικήσεις, "Όλα τὰ χωριά πού περιλαμβάνονται στο τσιφλίκι τουτο συμπαραστάθηκαν στον άγώνα τών Προκοπιωτών κι όργάνωσαν άνάλλογες έπιτροπές άγώνα. Έτσι τήν Κυριακή 18 του Μάη στίς 10 τό πρωί μαζεύτηκαν όλοι οί κάτοικοι του χωριού καί πάρα πολλοί άλλοι τής περιοχής: "Έξω ό Ηπαϊνερ", " Ηπαϊνερ πάρε τή συμμορία σου καί φύγε", " τό Προκόπι άναστημένο μέ τὰ μάτια του φηλά ξεσηώθηκε καί τρέχει μäs φωνάζει λευτεριά", γράφανε τὰ πανώ καί διαλαλούσε ό κόσμος. Στή συκέντρωση γήκε φήμισμα μέ τό όποτο: ζητείται ή απαλλοτρίωση του τσιφλικιού, ή απέλαση του Ηπαϊνερ από τήν Ελλάδα, καί τελικά τό μπούκοτάρισμα τών έκχειρήσεων του Ηπαϊνερ. Μετά οί συγκεντρωμένοι κáναν πορεία προς τό κονάκι του Ηπαϊνερ, σέ 100 μέτρα απ' αυτό, τήν σταμάτησε δύσμη χωροφυλακής μέ έκπικεφαλής τόν διοικητή Πειραιά καί νήσιων. Έτσι, αποδείχεται για ακόμη μιά φορά ότι τ' άφεντικά καί ή κρατική έξουσία, έδερφωμένοι, έκμεταλλεύονται οικονομικά καί καταπιέζουν κοινωνικά τό λαό. Ένδειχτικό δέ είναι ότι ό Ηπαϊνερ ήταν σέ άριστες σχέσεις μέ τή στρατιωτική δικτατορία, όπως καλές σχέσεις έχει καί μέ τήν τωρινή "δημοκρατική" κυβέρνηση, πού δήθεν φάχνει τό χαρτιά της για νά δεϊ άν οί τίτλοι κυριότητας τών κτημάτων του 'αγγλου είναι γνήσιοι. Κι ακόμα φάχνει.

Τό Νοέμβρη τοῦ '75 οἱ ἀγρότες τῶν χωριῶν τῆς περιοχῆς Κάρλας στή Θεσσαλία, ξεσηκώθηκαν γιά νά πάρουν ἀπό μόνοι τους τή γῆ τῆς ἀποξηραμένης λίμνης Κάρλα, πού καταπάτησαν οἱ χουντικοί Ἐφέσιος, Θεράπος, Δημητράιος καί διάφοροι ἄλλοι μεγαλογεωκλήμονες ὅπως ὁ Χατζηγιάννης, Σπετσιώτης, Μητσόπουλος, Στρατόπουλος κ.λ.π.

Ἡ λίμνη Κάρλα ἀποξηράνθηκε τή περίοδο 1954-52. Οἱ σημερινοί ἀγρότες πρίν ἀπό τήν ἀποξήρανση ἦταν φαράδες στή λίμνη καί μετὰ βρέθηκαν χωρίς δουλειά, ἀφοῦ τά καινούρια χωράφια τά πήραν οἱ γεωκλήμονες πού κατείχαν τά παράλια τῆς λίμνης. Στούς ἀγρότες τό '62 δώθηκαν ἀπό 4-20 στρέμματα στό καθένα ἀπ'τά πιδά ἄγονα κομμάτια τῆς λίμνης, τά "ἀρμιρίκια" ὅπως λέγονται. Φτωχοί καί τώρα οἱ κάτοικοι τῆς περιοχῆς διεκδικοῦν τή διαχείριση τῶν ἀγρῶν μέ ἴσους ὅρους γιά ὅλους. Κινητοποιήθηκαν, λοιπόν, καί πιστεύοντας ὅτι τό θέμα δέν λύνεται δικαστικά, ἐπέβαλαν μέ τή κατάληψη τῶν χωραφιών τή νομοθετική του λύση.

Ὅλες αὐτές οἱ προσπάθειες τοῦ ἀγροτικοῦ προλεταριάτου γιά ἀντίσταση ἐναντία στήν ἐκάστοτε ἐκδήλωση τῆς Κρατικῆς πολιτικῆς ἔμειναν ἀπομονωμένες ἢ μιά ἀπ'τὴν ἄλλη καί ἀπέτυχαν.

Γι αὐτό λοιπόν τό ἀγροτικό προλεταριάτο πρέπει νά συντονίσει τοὺς διάφορους ἀγῶνες του μεταξύ τους. Πρέπει νά τοῦ συντονίσει δέ καί μέ τοὺς ἀντίστοιχους ἀγῶνες ὄλων τῶν ἄλλων κοινωνικῶν στρωμάτων πού ἀπαρτίζουν τό ἐλληνικό προλεταριάτο. Θά ξεφύγει ἀπό τίς τμηματικές καί ξεκομμένες διεκδικήσεις δημιουργώντας μιά μόνιμη ὀργάνωση βάσης πού θά συνεργάζεται ἰδιόταιρα μέ τήν ἀντίστοιχη ὀργάνωση βάσης τοῦ βιομηχανικοῦ προλεταριάτου.

Ἔτσι οἱ ἀγῶνες τῆς ἀγροτικῆς θά μπορέσουν νά βάλουν σά σκοπό τους τήν οἰκονομική καί κοινωνική χειραφέτησή της, πού σημαίνει νά πάρει στά χέρια της τήν ἀγροτική παραγωγή. Δηλαδή νά διαχειρίζεται ἡ ἴδια τή βιοτεχνική ἢ βιομηχανική ἐπεξεργασία καί τή διανομή στή κατανάλωση τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων. Ὀργανα αὐτῆς τῆς αὐτοδιαχείρισης θά εἶναι οἱ ἐλεύθεροι ἀγροτικοί συνεταιρισμοί καί οἱ ἐλεύθερες συνομοσπονδίες τους, χωρίς Κράτος, Κρατικούς ἐλέγχους καί θεσμούς, Ἀγροτική Τράπεζα, Κεφάλαιο καί Ἀφεντικά.

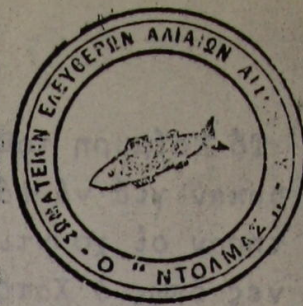

ΠΡΟΚΗΡΥΞΙΣ

ΣΥΜΠΑΤΡΙΩΤΕΣ,

Κατελθόντες εις Ἀπεργίαν Πείνης ἀπεριορίστου χρόνου ἐντός τοῦ Δημοκρατικοῦ Μεγάρου τῆς πόλεώς μας, ζητοῦμεν τὴν συμπαράστασίν σας διὰ τὴν ἐπίλυσιν τῶν δικαίων αἰτημάτων μας.

Ἐπιτροπὴ Ἀγῶνος Ἐλευθέρων
Ἀλιέων Αἰτωλικοῦ

ΑΙΤΩΛΙΚΟ: Η ΑΜΕΣΗ ΔΡΑΣΗ ΤΩΝ ΨΑΡΑΔΩΝ ΕΠΙΒΑΛΛΕΙ

Τὸ Αἰτωλικό εἶναι μιά προλεταριακὴ κοινότητα 5 000 κατοίκων, στὴν Αἰτωλοακαρνανία, κοντὰ στὸ Μεσολόγγι. Οἱ κάτοικοί του εἶναι κύρια ἀγρότες, φαραδες, καὶ ἐργάτες τοῦ κοντινοῦ ἐργοστασίου ΛΣΤΙΕ, πού παράγει λάδι καὶ σαποῦνι.

Στὴ λιμνοθάλασσα τοῦ Αἰτωλικοῦ ἐργάζονται 221 φαραδες. Ἀπ' αὐτούς 75, ὀργανωμένοι σὲ 8 "συνεταιρισμούς" κάτω ἀπὸ τὸν ἔλεγχο τῆς "Ἀγροτικῆς Τράπεζας τῆς Ἑλλάδος" (Α.Τ.Ε.), νοίκιαζαν καὶ διαχειρίζονταν ἀποκλειστικὰ τὰ 8 ἰχθυοτροφεῖα τῆς λιμνοθάλασσας. Αὐτὴ τὴν ἀποκλειστικὴ διαχείριση τὴν πετύχαιναν χάρις στὶς γνωριμίες καὶ σχέσεις πού εἶχαν μὲ "σημαίνοντα" πολιτικὰ πρόσωπα. Ἐπίσης, τὸ ἕνατο ἰχθυοτροφεῖο, πού ἔχει σὰν ἕδρα τὸ νησάκι Πόρος, τὸ διαχειρίζονταν 10 γνωστοὶ μισθωτοὶ χαφιέδες τῆς ἀστυνομίας κατὰ τὴν περίοδο τῆς δικτατορίας. Ἐκείνη τὴν ἴδια περίοδο, τὸ νησάκι εἶχε μεταβληθεῖ σὲ ἕδρα συνεδριάσεων ὅλων τῶν πληρωμένων χαφιέδων τοῦ Αἰτωλικοῦ (εἶχε καὶ τηλέφωνο). Αὐτοὶ οἱ 85 φαραδες εἶχαν εἰσόδημα 300.000 δραχμὲς τὸ χρόνο.

Οἱ ὑπόλοιποι 136 φαραδες δὲν μπορούσαν νὰ φαρεύουν στὸ μέρος τῆς λιμνοθάλασσας πού ἀνήκει σ' αὐτὰ τὰ ἰχθυοτροφεῖα. Ψάρευαν λοιπὸν σιόρπια καὶ ἀνοργάνωτα κάτω ἀπὸ σκληρὲς συνθῆκες. Τὸ εἰσόδημά τους, τὰ τελευταῖα χρόνια μόλις ἔφθανε τίς 50-60 χιλιάδες δραχ. τὸ χρόνο.

Ἡ οἰκονομικὴ κατάσταση αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων χειροτέρευε σημαντικὰ ὅταν, γιὰ τὴν ἀποξήρανση τῆς λίμνης Λυσιμαχίας, ρίξανε τὰ νερά της μέσα στὴ λιμνοθάλασσα τοῦ Αἰτωλικοῦ. Αὐτὴ, ἔπαψε πιά νὰ ἔχει φάρια. Τὰ ἔργα αὐτῆς τῆς ἀποξήρανσης ἄρχισαν τὸ 1961 μὲ συμφωνία τῆς τότε κυβέρνησης Καραμανλῆ μὲ μιά Ἀμερικάνικη ἐταιρεία.

Τὸ γεγονός ὅτι οἱ φαραδες αὐτῆς τῆς δεύτερης κατηγορίας ἀποκλείονται ἀπὸ τὰ ἰχθυοτροφεῖα, ὀφείλεται ἐπιφανῶς στὸ ὅτι ἢ εἶχαν μιὰν ὀρισμένη πολιτικὴ τοποθέτηση, ἢ δὲν εἶχαν πολιτικὲς γνωριμίες. Μά οὐσιαστικὰ, αὐτὸ, ὀφείλεται στὸ ὅτι τὸ παλὸν πολιτικὸ οἰκονομικὸ καὶ κοινωνικὸ σύστημα προσπαθεῖ νὰ δημιουργήσῃ προνομιούχους στοὺς ὁποίους νὰ στηρίζεται καὶ, σὲ τελευταία ἀνάλυση, νὰ σπάσῃ τὴν ὁμειογένεια τοῦ προλεταριάτου.

Αὐτοὶ οἱ μὴ προνομιούχοι φαραδες δημιούργησαν τὸ "Σωματεῖον Ἐλευθέρων Ἀλιέων

ων Αίτωλικού" για να συζητούν τα προβλήματά τους και να υπερασπίζονται τα συμφέροντά τους.

Κάθε πέντε χρόνια, το Γενάρη, το υπουργείο γεωργίας ανανεώνει τα συμβόλαια με τους προνομιούχους φαράδες. Τα τελευταία χρόνια το "Σωματείον 'Ελευθέρων 'Αλιέων Αίτωλικού", Σ.Ε.Α.Α., έστειλε αντιπροσώπους στον υπουργό γεωργίας που ζητούσαν την κατάργηση αυτών των συμβολαίων και απαιτούσαν να δοθούν τα λιχθυοτροφεία σ' όλους τους φαράδες της πόλης. Ο υπουργός υποσχόταν πάντα ότι θα ικανοποιήσει τα αίτηματά τους, αλλά δεν τηρούσε την υπόσχεσή του.

Τό ίδιο συνέβη κι έφετος. Στίς 26 όμως του Γενάρη τα συμβόλαια ανανεώθηκαν και αυτό τό μάθαν οι φαράδες του Σ.Ε.Α.Α. Τα 136 μέλη του, τό πρωί της 28 Γενάρη έκαναν συνέλευση σέ κινηματογράφο της κωμόπολης κι αφού αναλύσανε την κατάσταση, αποφασίσανε πώς δέν υπήρχαν πιά περιθώρια για καινούργιες έπαφές και ακροάσεις μέ κρατικούς παράγοντες. Γιαυτό, ξεκινήσανε άμέσως τόν άγώνα τους μέ κατάληψη του δημαρχείου, άμέσως μετά τό τέλος της συνέλευσης, και μ' άπεργεία πείνας μέχρι πλήρους ικανοποίησης των αίτημάτων τους. 'Απ' τή συνέλευση βγήκε και 'Επιτροπή 'Αγώνα από πέντε φαράδες, που έφτιαξε και μοίρασε τό απόγεμα της ίδιας μέρας, μιά πρώτη προκήρυξη που καλοϋσε σέ συμπαρασταση όλους τους Αίτωλικιώτες.

Μέσα στή νύχτα έπεξεργαστήκανε μιά ανακοίνωση που, αφού έκανε όλο τό ιστορικό της μακρόχρονης φτώχιας κι έκμετάλευσής τους, άπαριθμοϋσε τα αίτηματά τους που ήτανε:

" 1. 'Αναθεώρηση των καταστατικών των συνεταιρισμών εις τα όποια φαίνεται καθαρά ή κρατική έκμετάλευσις.

2. Αϋξεις του αριθμού των συνεταίρων και έλλάτωση της κρατικής εισφοράς, δηλ. εκεί που τό κράτος έπαιρνε ποσοστό 40-50ο/ο επί του άκαθαρίστου κέρδους των λιχθυοτρόφείων ως ένοίκιον, να μειωθί τό ποσοστό τοϋτο εις 10-15 ο/ο.

3. Τό υπόλοιπο των φαράδων που δέν θα ήπορροφηθούν από τα 8 λιχθυοτροφεία να δημιουργήσουν συνεταιρισμό που θα έκμεταλλεύεται τό λιχθυοτροφείο πόρος μέ την γύρω περιοχή του. "

Οι άπεργοί μ' αυτές τους τίσ κινητοποιήσεις άποκλείοντας κάθε συμβιβαστικό διάλογο, ΔΕΙ ΖΗΤΗΣΑΙ, ΑΛΛΑ ΑΠΑΙΤΗΣΑΙ τήν άμεση ικανοποίηση των αίτημάτων τους.

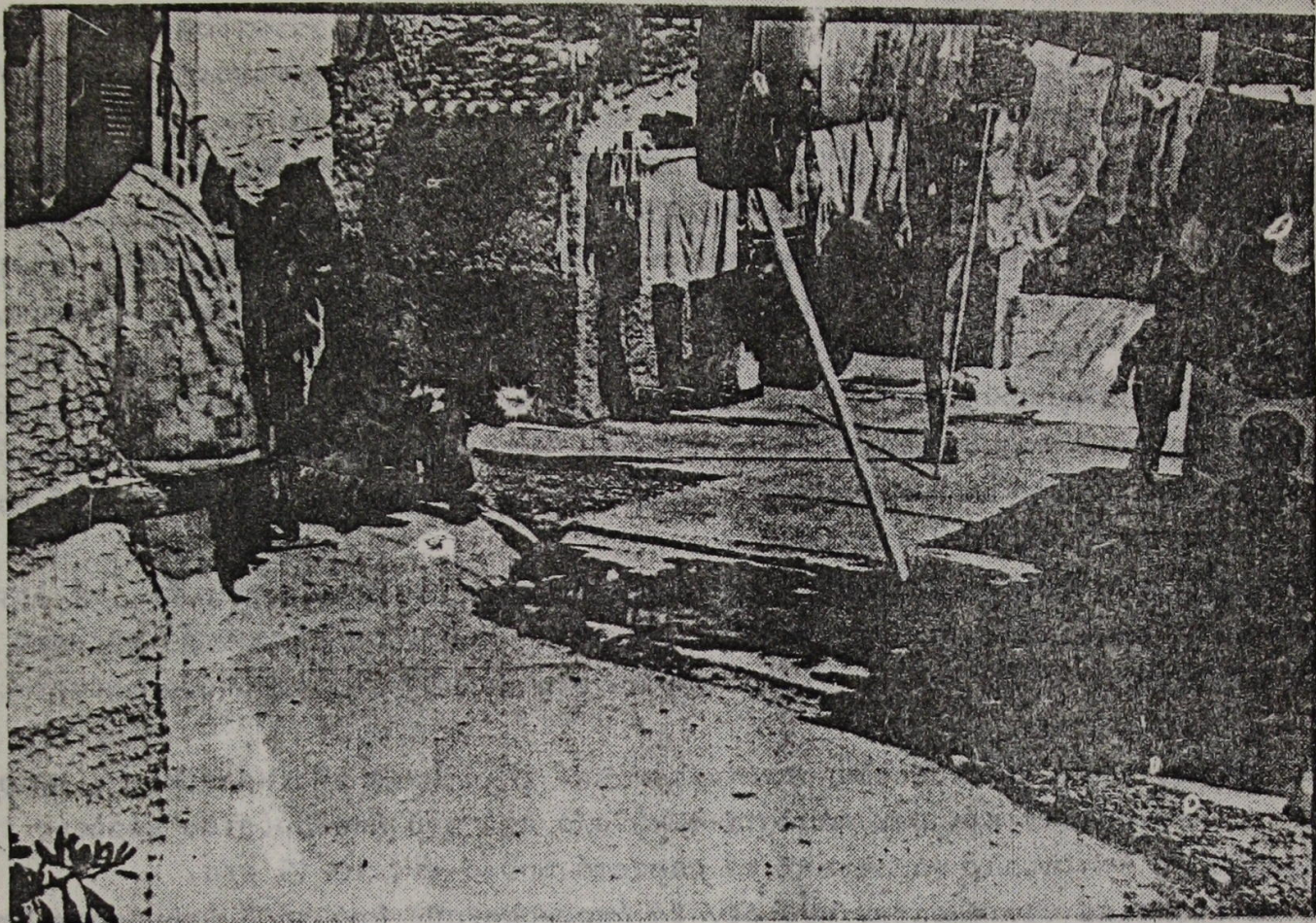
Τό Κράτος βλέποντας την άποφασιστικότητα των άπεργών, που μετά τή συγκέντρωση ειδικών σωμάτων καταστολής άπεργειών άπ' τό 'Αγρίνιο απέιλησαν ότι σέ περίπτωση επίθεσης θα καίγανε τό δημαρχείο και την εκκλησία, διάλεξε άλλες μεθόδους καταστολής της άπεργίας.

Πράγματι, άπ' τό πρωί της δεϋτερης μέρας της άπεργίας, Νομάρχης, βουλευτής "ΝΔ", διάφοροι στρατιωτικοί διοικητές και διοικητές χωροφυλακής παρελάσανε περιοδικά από τόν τόπο της άπεργίας και προσπαθοϋσαν να έφαρμόσουν ό καθέννας τους δικούς του τρόπους χαλιναγώγησης της κινητοποίησης.

Γεγονός είναι ότι σέ μιά δεδομένη στιγμή οι φαράδες, παρ' όλο που διαθέτανε αγωνιστικότητα και πλήρη αίσθηση του άβάσταχτου της καταστασής τους, δέν διέθεταν ακόμα τα άναγκαία κριτήρια για να αντιμετοπίσουν και να άποφύγουν τους έλιγμούς των κρατικών παρεγγόντων, που μέ τό "προσωπικό τους κϋρος" και τίσ "ρητορικές τους ικανότητες" προσπαθησαν να άποκλίνουν τόν άγώνα τους από τους ουσιαστικούς του σκοπούς.

Οι φαράδες, λοιπόν, αντιμετώπισαν μιά δυσκολία σημαντική, δυσκολία που όφείλεται στο ότι για πρώτη φορά πειραματίζονταν ή ζοϋσαν παρόμοιες καταστάσεις άγώνα: Πράγματι, σέ μιά γενική συνέλευση όπου ήρθαν σ' έπαφή μέ κρατικούς άπεσταλμένους κινδύνεφαν να υποχωρήσουν γιατί εκείνη τή στιγμή δέν κατώρθωσαν να συλλάβουν τους σκοπούς και να άποφύγουν τους έλιγμούς των άπεσταλμένων. Χρειάστηκε ή επέμβαση ατόμων άπ' έξω, όχι φαράδων, για να άποφευχθί ό κίνδυνος. Είναι αυτή ή άδυναμία του προλεταριάτου, ό κίνδυνος που διατρέχει, όταν ακόμη δέν έχει ώριμάσει γιατί του λείπει τό παρελθόν πάλης και συνείδησης: να ζητάη, δηλ, ή να χρειάζεται τή βοήθεια άλλων προσώπων, 'ατό-

μων προνομιούχων πού τό σύστημα τούς ἔχει δώσει τήν δυνατότητα νά ἀναπτύξουν μιὰ κριτική συνείδηση (φοιτητές, κομματικά στελέχη) μά πού βασικά τά συμφέροντά τους δέ συμπίπτουν μέ 'κεινα τοῦ προλεταριάτου. Ἐνώ στό προλεταριάτο, τό παρόν σύστημα, ἔχει πάντοτε προσπαθήσει νά καταστείλῃ τίς κριτικές του ἱκανότητες, γιατί ἀκριβῶς στήν ἀμάθειά του στηρίζεται καί διαίωνίζεται τό παρόν σύστημα ἐπιτάλσεως καί καταπίεσης.

Ἡ σημαντική ὑποστήριξη πού βρήκαν στόν ἀγώνα τους οἱ φαράδες ἀπό τούς οἰκοδόμους, ἀγρότες, ἐργάτες τοῦ ἐργοστασίου ΛΕΤΙΕ καί γενικά ἀπ' ὅλους τούς ἐργαζομένους τῆς κομμόπολης πού κήρυξαν γενική ἀπεργία ἦταν ἕνα ἐμπρακτο παράδειγμα αὐθόρμητης ἐνότητας καί προλεταριακῆς ἀλληλεγγύης.

Ἀφοῦ κι αὐτές οἱ μέθοδοι δέν φέραν κανένα ἀποτέλεσμα κι ὁ ἀγώνας τῶν φαράδων γινόταν ὄλο καί πιά ὀργανωμένος κι ἀπειλητικός, ἡ κεντρική κρατική ἐξουσία (τέσσερεις ἀρμόδιοι ὑπουργοί) παραιτήθηκαν ἀπ' τό δικαίωμα διάθεσης τῶν ἰχθυοτροφείων μεταθέτοντας αὐτές τίς ἀρμοδιότητες στό τοπικό νομάρχη. Αὐτός, ἀναγκασμένος ἀπό τά γεγονότα, ὑποχώρησε σ' ὅλα τά αἰτήματα τῶν ἀπεργῶν, ἐκτός ἀπό κείνο πού ἀφορᾷ τή μείωση τῆς εἰσφορᾶς πρὸς τό Κράτος.

Ἐνώ ὅμως γινόντουσαν αὐτά κι οἱ φαράδες ἔτοιμαζόντουσαν νά λύσουν τήν ἀπεργία ἡ Υ.ΕΝ.Ε.Δ., στήν τηλεφημερίδα, μετέφερε τήν εἶδηση ὅτι "τά ἰχθυοτροφεῖα μεταφέρονται στούς συνεταιρισμούς ἀλιέων" χωρίς νά προσδιορίζη σέ ποιούς, καί πόσους φαράδες θά ἀφοροῦσε κι ἀκόμα πῶς θά γινόταν αὐτή ἡ μεταφορά. Βασικά ἡ εἶδηση, ἔκυρβε τήν πρόθεση τοῦ κράτους νά καταφέρῃ νά διαλύσῃ τήν ἀπεργία μέ ὑποσχέσεις καί μετά νά ξαναδώσῃ τά ἰχθυοτροφεῖα στούς προνομιούχους-φαράδες.

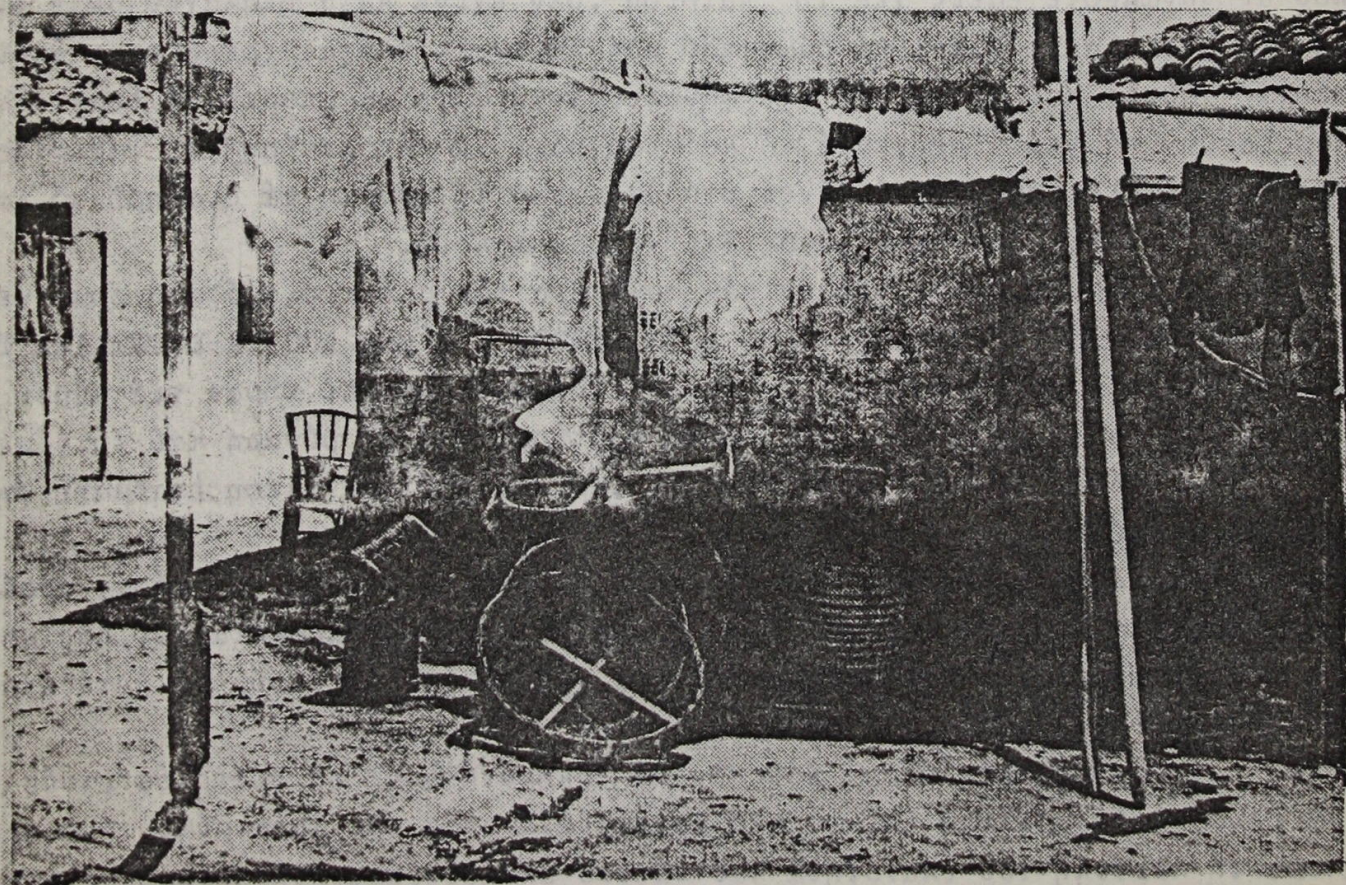
Τότε ἡ κατάσταση ἔφθασε στό πιά κρίσιμο σημεῖο, κι οἱ ἀπεργοί ἀπόδειξαν τήν ἀποφασιστικότητα καί τήν ἀγωνιστικότητά τους. Κατάλαβαν δηλαδή τήν οὐσία τῆς εἶδησης τῆς ΥΕΝΕΔ κι ἀποφάσισαν νά συνεχίσουν δυναμικά τόν ἀγώνα τους.

Ἐτσι τελικά τό Κράτος ὑποχώρησε ὀλοκληρωτικά καί τήν ἐπόμενη μέρα μεταδόθηκε ἀπ' τό ραδιόφωνο ἡ εἶδηση ὅτι ἱκανοποιήθηκαν τά αἰτήματα τῶν ἀπεργῶν ὅπως εἶχε ἀποφασιστῆ μέ τό νομάρχη τῆ προηγούμενη μέρα.

Μόνο τότε λύθηκε ἡ ἀπεργία τῶν φαράδων. Ὁ κύκλος ὅμως τοῦ ἀγώνα τους δέν ἔχει

κλείσει ακόμα. Συνεχίζεται σέ επίπεδο διαπραγματεύσεων, για τήν Ικανοποίηση καί τοῦ αἰτήματός τους πού ἀφορᾷ τή μείωση τῆς "εἰσφορᾶς πρὸς τό Κράτος", πού "καθυστερεῖ λόγω ὑπάρξεως ἑνός σχετικοῦ νόμου". "Ἄν οἱ διαπραγματεύσεις δέν καρποφορήσουν, οἱ φεράδες ἔχουν ἀποφασίσει νά ξαναρχίσουν τόν ἀγῶνα τους ἀπ' τήν ἀρχή.

Ἄπ' αὐτά τά γεγονότα βγαίνει ἄλλη μιὰ φορά τό συμπέρασμα ὅτι
Η ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΘΑ ΓΙΝΗ ΜΕ ΤΑ ΙΔΙΑ ΤΟΥΣ ΤΑ ΧΕΡΙΑ.

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΑΡΧΙΖΕΙ ΕΚΕΙ ΠΟΥ ΤΕΛΕΙΩΝΕΙ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΤΕΛΕΙΩΝΕΙ ΕΚΕΙ ΠΟΥ ΑΡΧΙΖΕΙ Ο ΣΤΡΑΤΟΣ

Από τὰ μικράτα μας παίζοντας μέ ὄπλα καί ντουφέκια, ἀκούγοντας ἀπό τούς πατεράδες μας ἱστορίες τοῦ πόλεμου καί τοῦ στρατώνα, μαθαίνοντας πατριωτικά ἔμβατήρια ἀπό τίς μανάδες μας, μυηθήκαμε στή θρησκεία τῆς πατρίδας καί στήν ἀναγκαιότητα τοῦ πόλεμου σά μοναδικό μέσο γιά τήν υπεράσπισή της.

Μά τί σημαίνει πατρίδα; Τί εἶναι ἡ Ἑλλάδα; Μιά λέξη στή κορφή ἑνός κρατικοῦ ἔγγραφου; Ἐνα κομμάτι γαλανόλευκο πανί; Μιά κυβέρνηση καί μιὰ διοίκηση, πού μ' ἄλλα λόγια πάει νά πεῖ, μιὰ χούφτα ἀνθρώπων πού ἔχοντας τόν ἀέρα τοῦ σπυδαίου ἐκμεταλλεύονται τή δουλειά καί τόν ἰδρώτα τοῦ ἄλλου. Ἡ μήπως εἶναι μιὰ συνεχῆς διαδοχή βασιλιάδων καί στρατηγῶν; Ἡ μιὰ συγκεκριμένη ἔχταση πού καθορίζεται ἀπό βουνομορφές ποτάμια καί θάλασσα;

Γιά μᾶς ἡ πατρίδα δέν εἶναι καί δέν σημαίνει τίποτε. Ἡ ἔννοια πατρίδα γεννήθηκε ὅταν ὁμάδες ἀνθρώπων κατέλαβαν ὀρισμένους γεωγραφικούς χώρους καί τούς ἰδιποιήθηκαν. Ἡ πατρίδα εἶναι ἡ πρώτη μορφή συλλογικῆς ἰδιοκτησίας καί σάν τέτοια τή ἀρνούμαστε, καθώς καί ὁποιοδήποτε θεσμό πού τήν διατηρῆ καί τήν ἐπικυρώνει (Στρατός, σύνορα, διαβατήρια, ἔθνικά σύμβολα: σημαῖες κ.τ.λ.).

Γιά μᾶς ὑπάρχουν μόνο λαοί, δηλαδή σύνολα ἀνθρώπων πού ζοῦν σ' ἕνα συγκεκριμένο χώρο ἔνωμένοι γιά νά παράγουν καί νά καταναλώνουν τά ἀπαραίτητα γιά τή ζωή τους. Γιατί λοιπόν νά φάχνουμε νά βρῆσουμε τόν ἐχθρό τῆς "πατρίδας" στό πρόσωπο τοῦ Ἰταλοῦ, τοῦ Βούλγαρου, τοῦ Ἀλβανοῦ, τοῦ Γιουγκοσλάβου καί τοῦ Τούρκου, ἀφοῦ κι αὐτοί ὅπως καί μεῖς ἀγωνίζονται γιά μιὰ καλύτερη ζωή;

Αὐτό πού αἰσθανώμαστε ἑμεῖς γιά τή "πατρίδα", δέν ἔγινε κατὰ διαταγήν οὔτε διδάχθηκε ποτέ στά σχολεῖα. Στ' ἀφεντικὰ ὅμως πού μᾶς ἐκμεταλλεύονται χρειάζεται ἀκριβῶς ὁ "πατριωτισμός" αὐτός καί πρέπει νά ναι φανατισμένος, ὥστε νά μπορεῖ νά ἐκμεταλλευτεῖ καί νά κοροϊδέυῃ ἀπό γενιά σέ γενιά τό λαό πού πάει νά "ὑπηρετήσῃ" τή "πατρίδα" του. Γιά ὑπηρεσία-ἐκμετάλλευση-πού νά δίνει στό ἀφεντικό τή δύναμη νά διατηρῆ τό λαό σκλάβο του καί νά τόν τιμωρεῖ ὅταν αὐτός δείχνει ἀνυπακομή.

Ἔτσι αὐτός ὁ "πατριωτισμός" φέρνει σάν συνέπεια τόν милитарισμό, πού σημαίνει τήν ΕΠΙΒΟΛΗ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ ΠΑΝΩ Σ' ἕΝΑ ΕΘΝΟΣ ἢ Σ' ἕΝΑ ΑΠΟ ΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΤΟΥ ΣΤΡΩΜΑΤΑ. Ὁ милитарισμός γεννήθηκε τή μέρα ἐκείνη πού μερικοί πῆραν γιά πάρτη τους τόν πόλεμο σ' ὄλους καί ἀποφάσισαν νά τό κρατήσουν μέ τή δύναμη καί τή βία. Ἡ ἐκμετάλλευση νά διατηρηθῆ χωρίς τόν милитарισμό καί τήν ἄμεση ἐφαρμογή του, δηλαδή χωρίς τόν στρατό.

Στό στρατό πᾶνε νά "ὑπηρετήσουν" ὅμως νέοι, πού κατὰ τό μεγαλύτερο μέρος προέρχονται ἀπό τήν ἐργατιά καί τήν ἀγροτιά, δηλαδή παιδιά τοῦ λαοῦ, προλετάριοι, πού μπαίνουν στήν ὑπηρεσία τοῦ Κεφάλαιου καί τῆς καταπίεσης, γιά νά υπερασπίσουν τά ἀντίθετα ἀπό τά δικά τους συμφέροντα.

Ὁ στρατός παίρνοντας τούς νέους πού πᾶν νά "ὑπηρετήσουν" τή "πατρίδα", τούς ὑπβάλλει σέ μιὰ σειρά ἀπό σωματικά καί ψυχικά μαρτύρια. Σκοπός τῶν μαρτυρίων νά ἀφαιρέσουν ἀπό τό ἄτομο τή κριτική του ἱκανότητα καί νά τοῦ ἐκμηδενίσουν τή προσωπικότητα. Ὁ

στρατιώτης εκπαιδεύεται μόνο και μόνο για να εκτελεῖ τυφλά τις διαταγές που παίρνει από τους γαλονάδες και να πυροβολῇ ὅταν αὐτό τοῦ ζητηθῇ.

"Ἔτσι ὁ στρατός τυφλό ὄργανο τῆς βούλησης τῶν ἀφεντικῶν γίνεται τό φόβητρο τοῦ ὀποιουδήποτε ἀτομοῦ ἢ ομάδας προσπαθήσῃ νά ταραξῇ τή κοινωνική καί οἰκονομική δομή που ἔχουν ἐπιβάλλει τ' ἀφεντικά.

Σάν τέτοιο ὄργανο που εἶναι λοιπόν, ὁ στρατός, στρέφεται ἄμεσα ἐνάντια στό προλεταριάτο. Δηλαδή ὄχι μόνο στηρίζει στήν ἐξουσία μιᾶ χούφτα ἀνθρώπων μέ τρόπο δυναμικό διαθέτοντας τά τελειότερα καί ἀποτελεσματικότερα μέσα μαζικής ἐξόντωσης, ἀλλά χτυπάει ἄμεσα τό προλεταριάτο στούς ἀγῶνες που κάνει για τή χειραφέτησή του.

Ὁ στρατός καταπνίγει τις λαϊκές ἐξεγέρσεις, ἐπεμβαίνει καί προσπαθεῖ νά διαλύσῃ τις δυναμικές διαδηλώσεις καί εἶναι στρατιῶτες ἐκεῖνοι που ἀντικαθιστοῦν στή δουλειά τους τοῦς ἐργαζόμενους ὅταν ἐκεῖνοι ἀπεργοῦν ζητώντας καλύτερες συνθήκες ἐργασίας, μεγαλύτερους μιστούς, κοινωνικές ἀσφαλίσεις, συνδικαλιστικές ἐλευθερίες.

"Ἔτσι φαίνεται ὀλοκάθαρα ὁ ρόλος που παίζει ὁ στρατός στήν ἐσωτερική ζωὴ μιᾶς χώρας. Ἀκριβῶς γι αὐτό καί ἡ στρατιωτική κᾶστα σέ κάθε κοινωνικό σύστημα ἀπολαμβάνει ἰδιεταίρα προνόμια, ἔχει μεγάλους μιστούς καί χαίρει τῆς ἐχτίμησης τῶν ἀφεντικῶν. Καί νά σκεφτεῖ κανεῖς ὅτι τό μεγαλύτερο μέρος ἀπό τοῦς μόνιμους γαλονάδες καί καρabanάδες ἦταν κάποτε προλετάριοι, που μετὰ τήν ἐξολοθρευτική ἐπίδραση τοῦ συστήματος, ἔγιναν ἀκριβῶς ὁ θανάσιμος ἐχθρός τοῦ προλεταριάτου.

"Ὅσον ἀφορᾷ τό ρόλο τοῦ στρατοῦ καί τῶν ἀφεντικῶν στή περίπτωση τοῦ πόλεμου ἀνάμεσα σέ δυό ἢ περισσότερες χῶρες, καί πάλι τό θέμα δέ ξεφεύγει ἀπό τήν ἀρχική του κατεύθυνση. Ὅπως εἶπαμε καί προηγουμένως, ὄλοι οἱ λαοί ἔχουν σά μόνιμη ἐπιθυμία νά συνυπάρχουν εἰρηνικά ὀγωνιζόμενοι για ἕνα καλύτερο αὔριο. Τ' ἀφεντικά καί τό κεφάλαιο δέν συμφωνοῦν κι ἐντείνουν τις προσπάθειές τους στό νά καταπιέζουν τό λαό καί νά ἐξασφαλίζουν τή καλοπέρασῃ τους σέ βάρος του. Τό θέμα εἶναι ὅτι πολλές φορές δέν συμφωνοῦν οὔτε μεταξύ τους πάνω σέ οἰκονομικά θέματα. Καθῶς ἡ ἀπληστία τους δέν ἔχει ὄρια, τά οἰκονομικά τους συμφέροντα συγκρούονται, μιᾶς καί δέ τοῦς φτάνει ἡ ἐκμετάλλευση τοῦ λαοῦ που δυναστεύουν, ἀλλά θέλουν νά ἐπενταθοῦν καί σ' ἄλλες χῶρες καί νά σιλαβώσουν καινούργιους λαούς που εἶναι ἤδη σιλάβοι. Ὅταν λοιπόν τ' ἀφεντικά ἀποφασίσουν νά βγάλουν τά μάτια τους μεταξύ τους, ἐπικαλοῦνται τόν "πατριωτισμό" μας, μᾶς ὀπλίζουν σάν ἀστακούς καί στό κατόπι μᾶς στέλνουν κάτω ἀπό τις εὐλογίες τῶν ἐπί τῆς γῆς ἀντιπροσώπων τοῦ θεοῦ, που εἶναι ὁ ἴδιος μέ τό θεό τοῦ ἀντίπαλοῦ μας, νά "πέσουμε ὑπέρ πίστεως καί πατρίδος", ὑπερασπίζοντας τά "ἐθνικά μας συμφέροντα καί τήν ἐδαφική ἀκεραιότητα τῆς χώρας".

Ἐμεῖς ὀμως γιατί πολεμάμε; Για νά μὴν ἀλλάξουμε δυνάστες; Για μᾶς ὁ ΠΟΛΕΜΟΣ ΕἶΝΑΙ ὁ ΟΜΑΔΙΚΟΣ ΤΑΦΟΣ ΤῶΝ ΠΡΟΛΕΤΑΡΙῶΝ, καί οἱ μόνοι χαμένοι στά πεδία τῶν μαχῶν εἶναι οἱ λαοί. Ὅσο καί νά προσπαθεῖ τό Κράτος ν' ἀλλάξῃ τή γνώμη μας ὑποστηρίζοντας τήν ἀναγκαιότητα τοῦ στρατοῦ, χάνει τά λόγια του. Τό ξέρουμε πολύ καλά ὅτι ποτέ κανένας πόλεμος δέν ἔγινε για τά μάτια τῆς ὀραῖας Ἑλένης. Μετὰ ἀπό ὀποιοδήποτε πόλεμο οἱ ἐργάτες καί οἱ ἀγρότες δούλευαν καί θά δουλεύουν τό ἴδιο σκληρά για τ' ἀφεντικά τους, καινούργια ἢ παλιά.

"Ἄν ρίξουμε μιᾶ ματιά στά διεθνή γεγονότα τοῦ πρόσφατου παρελθόντος ἀλλά καί τοῦ παρόντος, θά διαπιστώσουμε τήν ἄμεση ἐπαλήθευση τῶν ὀσων εἶπαμε μέχρι τώρα.

ΧΙΛΗ '74: Ὅταν ὁ λαός ἀποφάσισε ἀπό μόνος του για τή τύχη του καί θέλησε νά ἐγκαθιδρύσει ἕνα σοσιαλιστικό τρόπο ζωῆς, ὁ στρατός ὑπακούοντας τυφλά σ' ἀφεντικά του, δηλαδή στή τοπική οἰκονομική ὀλιγαρχία καί στό Ἀμερικάνικο κεφάλαιο, ἔπνιξε στό αἷμα τό λαϊκό κίνημα. Σημαντικό γεγονός εἶναι ὅτι τά πρῶτα θύματα τοῦ πραξικοπήματος ἦταν οἱ σοσιαλιστές στρατιῶτες καί ἀξιωματικοί. Ὁ στρατός ἔπρεπε νά 'ναι κα-

θαρός από κάθε στοιχείο που θα μπορούσε να τον εμποδίσει στην φυσική του λειτουργία, δηλαδή τη διατήρηση του ιεραρχικού και καπιταλιστικού συστήματος.

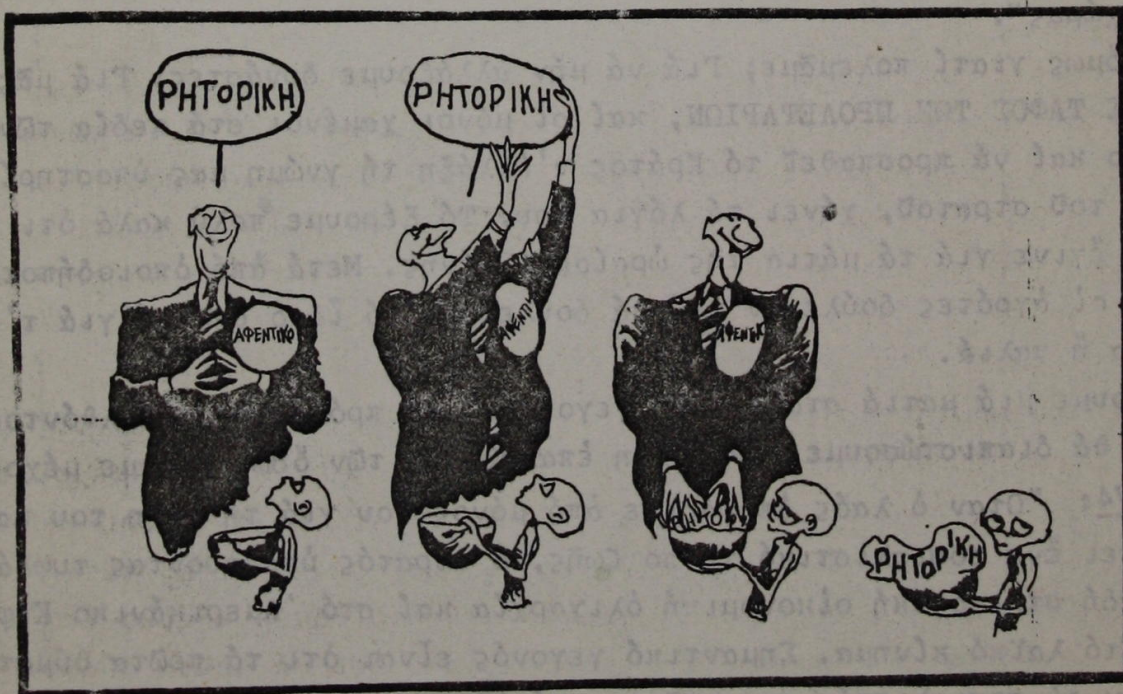
ΠΟΡΤΟΓΑΛΛΙΑ '74-'75: Μετά από τη 40χρονη δικτατορία του Σαλαζάρ και του Γκαετάνο, μέρος των στρατιωτικών (Σπίνολα κ.τ.λ.) γοησιμοποιήσαν το στρατό πρώτα για να απαλλαγούν από τους δικτάτορες και στο κατόπιν να αναχαιτίσουν τη τάση του λαού προς το σοσιαλισμό, όπου και απέτυχαν. Η τάση που επικράτησε άμέσως μετά, χρησιμοποιήσε με τη σειρά της το στρατό, για να επιβάλλει το μοντέλο του κρατικού καπιταλισμού. Παρατηρήθηκε το φαινόμενο της εξέγερσης των στρατιωτικών μονάδων όπου υπήρχαν πολλοί στρατευμένοι της επαναστατικής άριστερας. Τελικά όμως υπέρσχυσε η μερίδα του στρατού που τείνει να αναχαιτίσει το επαναστατικό ρεύμα. Αυτό είναι προφανές, γιατί μεμονωμένα άτομα ή ομάδες αδυνατούν να ελέγξουν τη στρατιωτική διάρθρωση, που είναι από τη φύση της αντιεπαναστατική, μιας και χρησιμεύει στην άρχουσα τάξη να επιβάλλει και να διατηρήσει τη κυριαρχία της.

Ξέρουμε πολύ καλά ότι: "Το Κράτος γεννήθηκε από τη στρατιωτική δύναμη, αναπτύχθηκε εξυπηρετούμενο από τη στρατιωτική ισχύ και λογικά θα στηρίζεται για καιρό πάνω σ'αυτήν έφ'όσον θέλει να διατηρήσει τη παντοδυναμία του". (1) Άκριβως για αυτό το λόγο, ζητάμε ΝΑ ΣΤΑΜΑΤΗΣΟΥΜΕ ΤΟ ΠΟΛΕΜΟ ΑΝΑΖΗΤΩΝΤΑΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΡΕΦΟΝΤΑΣ ΤΙΣ ΑΙΤΙΕΣ ΠΟΥ ΤΟΝ ΠΡΟΚΑΛΟΥΝ.

Διαπιστώνοντας δέ ότι οι επικρατούντες θεσμοί σε άμεση σχέση με το Κεφάλαιο, το Κράτος και τ'άφεντικά είναι οι πρόξενοι του πόλεμου ανάμεσα στους λαούς, αλλά και στη περίοδο της ειρήνης, δηλαδή την με ειρηνικό και συνδυασμένο τρόπο εκμετάλλευση των λαών, είμαστε της γνώμης ότι χρειάζεται: **ΕΙΡΗΝΗ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ ΚΑΙ ΠΟΛΕΜΟ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΟΥΣ ΘΕΣΜΟΥΣ.**

Η μόνη διέξοδος για να ξεφύγουμε από τη συνεχή και συστηματική καταπίεση από μερους των άφεντικών και του Κράτους είναι η **ΕΞΕΓΕΡΣΗ** που θα μας οδηγήσει στην **ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ** ώστε να μπορέσουμε να ζήσουμε λεύτεροι και μέσα σε μια ατμόσφαιρα ειρήνης. **ΟΧΙ ΣΤΟ ΠΟΛΕΜΟ, ΟΧΙ ΣΤΗΝ ΕΙΡΗΝΗ, ΝΑΙ ΣΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ.**

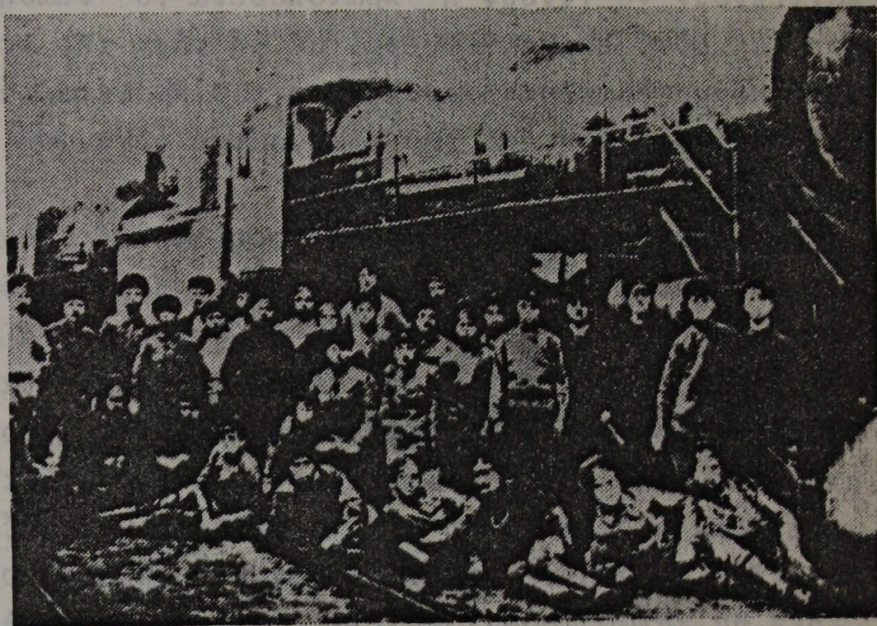
(1). Ενρίκο Μαλατέστα, Ιταλός διεθνιστής συνδικαλιστής, διεθνές συνέδριο του "Αμστερνταμ, 1907.

● Η ΤΡΙΤΗ ΡΩΣΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

Στις ρίζες του σύγχρονου κοινωνικοοικονομικού συστήματος, ρωσία 1905-1921

Ο μηδενισμός, ο λαϊκισμός, τα τρομοκρατικά σοσιαλεπαναστατικά κινήματα προηγούνται της επανάστασης του 1905 στο Πιέτρομπουργκ. Στο Πιέτρομπουργκ γεννιέται, τον Ιανουάριο του 1905, το πρώτο εργατικό συμβούλιο, Σοβιέτ, με την έννοια μιας διαρκούς εργατικής ένωσης, αποτελούμενο από 50 περίπου εργάτες· παρών ο VSEVOLOD MICHAILOVIC EICHENBAUM ή VOLIN, που διηγείται την ιστορία του σχηματισμού του (1). Η γέννηση του πρώτου Σοβιέτ είναι αυθόρμητη και αυτόνομη, έξω από κάθε πολιτικό κόμμα και κίνημα, έξω από κάθε μόνιμη πολιτική οργάνωση, είναι το προϊόν της κοινωνικοοικονομικής επανάστασης του 1905 που κλείνει με τη σφαγή των διαδηλωτών μπροστά στα τσαρικά ανάκτορα και την επιστροφή των εργατών στα εργοστάσια.

Η δεύτερη ρωσική επανάσταση αρχίζει με τις ταραχές της 24 Φεβρουαρίου του 1917 στο Πιέτρομπουργκ· μάη αποφασιστική μάχη δίνεται την 27 Φεβρουαρίου με την ανταρσία των στρατιωτικών μονάδων που, έ-

Μιά ομάδα αναρχοσυνδικαλιστών σιδηροδρομικών στο ΚHARKOV της Ούκρανίας (1919).

πιτίθενται έναντι της αστυνομίας, μπροστά στα μάτια μιας ομάδας διαδηλωτών και την διαλύουν. Όλη η χώρα συμπαρίσταται στην ανταρσία του Πιέτρομπουργκ. Η δράση των προλεταριακών μαζών, αυθόρμητη και αυτόνομη, καταστρέφει το τσαρισμό ενώ τα Σοβιέτ, εργατικά συμβούλια, ξανασχηματίζονται. Όλοι οι κεντρικοί οργανισμοί των κομμάτων της άριστερας και οι αρχηγοί τους βρίσκονται στο εξωτερικό, Μάρτωβ (σοσιαλδημοκρατικό κόμμα), Τσέρνωβ (σοσιαλεπαναστατικό κόμμα), Λένιν, Τρότσκι, Μπουχάριν, κ.τ.λ.

Τον Οκτώβριο του 1917 το μπολσεβικικό κόμμα καταλαμβάνει το Παλάτι του Χειμώνα, αντικαθιστά την σοσιαλδημοκρατική κυβέρνηση και εγκαθιδρύει εκεί την κεντρική του επιτροπή. Την ίδια μέρα συνέρχεται το συνέδριο του συνόλου των Σοβιέτ στο Πιέτρομπουργκ, ελεγχόμενο από το μπολσεβικικό κόμμα. Στη Πόσχα η μάχη έναντι της παλιάς εξουσίας ήταν δύσκολη· μά νικήθηκε (2).

Η δεύτερη επανάσταση λοιπόν, καταστρέφει τη παλιά σοσιαλδημοκρατική εξουσία και κυβέρνηση· μά στο μεταξύ παρατηρείται ότι: Τα Σοβιέτ αρχίζουν να χάνουν την δυνατότητα αυτοελέγχου της παραγωγής και έλέγχου της πολιτικής της χώρας, σε επίπεδο τοπικό και όλικό. Το μπολσεβικικό κόμμα είναι αυτό που πραγματικά αρχίζει τώρα να έλεγχει την οικονομία και την πολιτική της χώρας. Αύτη η αδυναμία από το μέρος των Σοβιέτ να έλεγξουν την οικονομία και τη πολιτική της χώρας, επαφήνοντάς τες στον έλεγχο του μπολσεβικικού κόμματος, σημαίνει ότι η επανάσταση δέ φτάνει στο βάθος και σταματάει· σ' ένα νεκρό σημείο και όπισθοδρομεί. (3).

Πολλοί υποστηρίζουν σήμερα ότι η Ρωσία βρίσκεται ακόμα στο δρόμο του σοσιαλισμού, άλλοι ότι ο σοσιαλισμός έπαψε μετά τον Στάλιν, άλλοι ότι έπαψε μετά τον Λένιν και άλλοι ότι έπαψε με τον έρχομό του μπολσεβικικού κόμματος στην εξουσία (θέση των όπαδών της Ρόζας Λούξεμπουργκ και του "Αντον Πανεκδεν"). Κανένας όμως δεν εξηγεί ακριβώς τó πότε και γιατί σβήνει ή δέ σβήνει ή ρωσική επανάσταση. Εάν ξέρουμε τó πότε και γιατί σβήνει ή όχι ή δεύτερη ρωσική επανάσταση θα ξέρουμε τó πότε και τó γιατί γενιέται ή τρίτη.

Κατά τή διάρκεια τής επανάστασης του '17, παράλληλα στή ροή ώρμανσης τής κοινωνικής βάσης (έργατιά, αγρότες, υποπρολεταριάτο) κινούνται τά διάφορα πολιτικά κινήματα, σοσιαλεπαναστάτες, σοσιαλδημοκράτες, μενσεβίκοι και μπολσεβίκοι. Τά κινήματα τής βάσης είναι αυτόνομα, επαναστατικά-συνδικαλιστικά και δεν είναι οργανωμένα σε επίπεδο πολιτικών κομμάτων, δηλαδή σε επίπεδα καθαρά ταξικά, όπως π.χ. τά σοβιέτ. Τά πολιτικά κινήματα σχηματίζονται στο έξωτερικό από ομάδες διανοουμένων που, διεισδύοντας στο έσωτερικό, τείνουν νά γίνουν ή "πρωτοπορεία", ó "θεωρητικός έγκέφαλος" των κινήματων τής βάσης (κι αυτό επιβεβαιώνεται με τή τάση τής λενινιστικής θεωρίας νά θεωρήσει τó πολιτικό κόμμα έξωτερική συνείδηση του προλεταριάτου, τή πολιτική όργάνωση πρωτοπορεία και διαχωρισμένη από τήν οικονομική όργάνωση που είναι τó συνδικάτο ή τά έργατικά-αγροτικά συμβούλεια ή Σοβιέτ).

Ο διαχωρισμός μεταξύ πρωτοπορείας και μάζας, μεταξύ πολιτικής ήγεσίας και κινήματος τής βάσης δέ φέρνει τίποτε άλλο παρά τó διαχωρισμό μεταξύ άποφασης και ύποταξης. Κάθε μορφή εξουσίας τείνει νά επιβεβαιωθεί, νά θεσμοποιηθεί, νά αποθανατισθεί: ή διαίρεση μεταξύ διανοητικής, πολιτικής, διαχειριστικής έργασίας και χειρωνακτικής, οικονομικής, εκτελεστικής έργασίας είναι μία σχέση εξουσίας και σάν σχέση εξουσίας τείνει νά αποθανατισθεί. Αυτό συμβάλνει στή Ρωσία κατά τή διάρκεια τής δεύτερης επανάστασης και μετά, όταν ή διαχείρηση μιās ολοκληρού κοινωνίας και οικονομίας περνά στα χέρια μιās "έλύτ" διανοουμένων, τεχνοκρατών και γραφειοκρατών.

(Δέν θα κατορθώσουμε νά διεισδύσουμε στο βάθος του προβλήματος εάν ή κριτική παραμένει κριτική καθαρά ιδεολογικών ή πολιτικών γραμμών ή χειρότερα περιορίζεται σε στείρα κριτική προσώπων. Η κριτική πρέπει νά γίνει σε πλαίσια οικονομικά, ταξικά και κοινωνιολογικά, προς στιγμήν ενδιαφέρει ή έμβάθυνση τήν ιστορικών γεγονότων.)

Η τρίτη ρωσική επανάσταση γενιέται τó 1918 όταν ή άντεπανάσταση βρίσκεται σε πληρη εξέλιξη. Γίνεται γενικός άφοπλισμός όλων των πολιτών, περιλαμβανομένων των έργαζομένων στα συνδικάτα, πλήν των έγγεγραμμένων στο μπολσεβικικό κόμμα και στενά δεμένων με αυτό καθώς και του έρυθρου στρατού. Ταυτόχρονα έπιχειρείται ή διάλυση όλων των πολιτικών και συνδικαλιστικών όργανώσεων που δεν άνήκουν ή δέν έλέγχονται από τó μπολσεβικικό κόμμα. Έπιχειρείται ó άφοπλισμός των άναρχικών και άναρχοσυνδικαλιστικών τμημάτων που πήραν μέρος στή επανάσταση, κυρίως στο Πιέτρομπουργκ και τή Μόσχα. Στή Μόσχα σε μία νύχτα όλη ή πόλη τίθεται σε κατάσταση πολιορκίας για τήν επίτευξη τής έπιχείρησης ενάντια στις "μαύρες μεραρχίες" των άναρχικών που έγκαθάρισαν τά προάστια τής Μόσχας από τους λευκούς και που τώρα είχαν έγκατασταθει στήν έδρα του τοπικού Σοβιέτ. Αργότερα έπιχειρείται ή διάλυση των άναρχικών και άναρχοσυνδικαλιστικών όργανώσεων, γίνονται οί καθημερινές έφημερίδες "Γκόλος Τρούντα" (φωνή τής έργασίας του Πιέτρομπουργκ, άναρχοσυνδικαλιστική, και "Άναρχία" τής Μόσχας. (4). Τó καλοκαίρι του 1918 αρχίζει τó "κυνήγι στις μάγισσες", ενάντια του κινήματος των σοσιαλεπαναστατών τής άριστερας (πήραν μέρος στο σχηματισμό των κυβερνήσεων του 1917). Γρήγορα, χάρι στο έργο τής Τσέ-Κά (μυστική άστυνομία) εξαφανίζονται τά ίχνη του σοσιαλεπαναστατικού κινήματος τής άριστερας από όλη τή Ρωσία (5). Η διαδικασία τής "έγκαθάρισης" ολοκληρώνεται, διεισδύοντας λίγο καιρό αργότερα μέσα στο ίδιο τó κόμμα. Η τάση μέσα

στό κόμμα τῆς "Εργατικῆς Ἀντιπολίτευσης" μέ ἐπί κεφαλῆς τήν Κολλοντάι πού εἶναι ὑπέρ τοῦ ἐργατικοῦ ἐλέγχου τῆς παραγωγῆς, κατηγορεῖται γιά ἀναρχοσυνδικαλισμό καί ἐκ μηδενίζεται.

Σάν ἀποτέλεσμα αὐτῆς τῆς γενικῆς πολιτικῆς σκλήρωσης, ξεσπᾶνε τό Φεβρουάριο τοῦ 1921 οἱ πρῶτες αὐτόνομες ἐργατικῆς ἀπεργίες στό Πετρόμπουργι καί στή Μόσχα. Στό Πετρόμπουργι ταραχές, ἀπεργίες, διαδηλώσεις, συγκρούσεις μέ τή στρατιωτική ἀστυνομία φερμένη ἀπό τή Μόσχα, συλλήψεις συνδικαλιστῶν ἀπό μέρος τῆς Τσέ-Κά, διαλύσεις συνδικάτων πού θεωροῦνται ταραχώδη. Στή Μόσχα, ἀρχές Μαρτίου, οἱ ἀπεργίες συνεχίζονται σέ μεγάλη κλίμακα καί ἀκολουθοῦνται ἀπό συγκρούσεις: "Ὅποιος ἀπεργεῖ, στρέφεται ἐναντία στήν ἐξουσία τῶν Σοβιέτ", γράφουν οἱ κυβερνητικῆς ἀνακοινώσεις ('Εάν ἡ ἐργατική τάξη ἐλέγχει τήν παραγωγή καί τό κοινωνικό προϊόν γιατί τότε ἀπεργεῖ; Ἡ ἀντίφαση εἶναι ὀλοφάνερη μπορεῖ ποτέ τό προλεταριάτο νά στρέφεται ἐναντίον τοῦ ἑαυτοῦ του;). (6).

Στίς 3 Μαρτίου 1921 ξεσπάει ἡ ἀνταρσία τοῦ Κρόνσταντ (7). "Ἡ ἐξουσία στά Σοβιέτ, ὄχι στό κόμμα", "ἄρχισε ἡ τρίτη ρωσική ἐπανάσταση", εἶναι τά συνθήματα τῶν ναυτῶν, στρατιωτῶν, ἐργατῶν καί ψαράδων τοῦ Κρόνσταντ. Μαζική ἐπίθεση τοῦ "ἐρυθροῦ στρατοῦ" πού ἀπαρτίζεται κυρίως ἀπό μέλη τῆς στρατιωτικῆς ἀκαδημίας τῆς Μόσχας καταστρέφει τό ἐλεύθερο Σοβιέτ τοῦ Κρόνσταντ. Στήν ἐξέγερση προσχωροῦν ὅλα τά μέλη τοῦ μπολσεβικικοῦ κόμματος, σχίζοντας τίς κομματικές τους ταυτότητες, ἐκτός ἀπό δύο ἡγετικά στελέχη τοῦ κόμματος.

Στό νότο οἱ δυνάμεις τοῦ ἀνταρτικοῦ στρατοῦ τῶν μαχνοβιτῶν διαλύουν τίς δυνάμεις τοῦ ἐθνικιστοῦ Πετλιούρα ἐγκαθιδρύοντας στήν Οὐκρανία ἕνα ἐλεύθερο καθεστῶς κολλεκτιβοποίησης, τό καθεστῶς τοῦ συστήματος τῶν κοινοτήτων τῶν ἐλευθέρων ἐργαζομένων καί τῶν ἐλευθέρων Σοβιέτ (ὅλοι οἱ μπολσεβίκοι ἐκεῖνης τῆς περιόδου '18-19 τίθενται μέ τό μέρος τοῦ κινήματος τῶν μαχνοβιτῶν). Διαδοχικά, ὁ ἀνταρτικός στρατός τῶν μαχνοβιτῶν διαλύει τό στρατό τῶν μοναρχικῶν Ντενίκιν καί Βράνγκελ (ὅλα τά ὑπολείμματα τοῦ ἐρυθροῦ στρατοῦ τῆς περιοχῆς ἐνώθησαν μέ τοὺς μαχνοβίτες σ' αὐτή τήν ἐπιχείρηση) μά δέχεται τήν ἐπίθεση τοῦ "ἐρυθροῦ στρατοῦ" τῆς κεντρικῆς Ρωσίας καί τόν Αὐγουστο τοῦ 1921 τά ἐλεύθερα Σοβιέτ τῶν ἐργατῶν καί τῶν ἀγροτῶν τῆς Οὐκρανίας διάλυονται (8).

Αὕτη εἶναι ἡ ἱστορική πλευρά τῆς ρωσικῆς κοινωνίας τῆς ἐπαναστατικῆς περιόδου τοῦ 1905-1921, τά σημαντικότερα γεγονότα πού καθορίζουν ἀποφασιστικά τήν πολιτική δομή τῆς πρωτογενοῦς μορφῆς ἐξουσίας στή Ρωσία: σ' αὐτή τήν ἐπαναστατική περίοδο γεννιοῦνται οἱ σπόροι, τό ἔμβρυο τῆς τρίτης ἐπανάστασης τοῦ ἐλευθέρου προλεταριάτου πού δέν δέχεται καμμιά παγιοποίηση τῆς κοινωνικῆς ἐξέλιξης, καμμιά μορφή ἐξουσίας. Ξεκινῶντας μόνον ἀπό αὐτή τήν πολιτική κριτική εἶναι δυνατή ἡ παρά πέρα κριτική τῆς ρωσικῆς κοινωνίας σέ βάσεις κοινωνικές καί οἰκονομικές, εἶναι δυνατή ἡ ἀνατροπή τῆς σημερινῆς μορφῆς τῆς.

Ἡ τρίτη ρωσική ἐπανάσταση συνεχίζεται ἀλυσιδωτά μέτῃν ἐξέγερση τοῦ προλεταριάτου τοῦ Βερολίνου, 1954, τῆς Βουδαπέστης, 1956, τοῦ Δάντσιχ καί τοῦ Στεττίνου, 1970: Δάντσιχ καί Στεττίνο 1970, ἐργάτες καταλαμβάνουν τά ναυπηγεῖα Λένιν γιά κοινωνικές καί οἰκονομικές διεκδικήσεις. Ἐργάτες, φοιτητές, γυναῖκες, ὑπάλληλοι, ἀγρότες ἀπεργοῦν, τραγουδοῦν τήν Διεθνή, κάλουν καί καταστρέφουν τά γραφεῖα τοῦ κόμματος καί τῆς ἐφημερίδος του. Οἱ ταραχές ἐπικτείνονται σέ ὅλο τό βορρᾶ τῆς Πολωνίας, ὁ στρατός ἐπεμβαίνει γιά νά ὑπερασπίσει τήν ἐξουσία τῶν τεχνοκρατῶν καί τῶν γραφειοκρατῶν τοῦ κόμματος.

Ἡ τρίτη ρωσική ἐπανάσταση δέν θά εἶναι πλέον ρωσική γιατί ξεκινάει μέ τήν προϋπόθεση τῆς σύγκρουσης τῆς Περιφέρειας μέ τή Μητρόπολη καί ἐξελίσσεται σέ σύγκρουση ὅλου τοῦ προλεταριάτου τῆς ἀνατολικῆς Εὐρώπης ἐναντία σέ ὅλες τίς ἀρχουσες τεχνοκρατικές καί γραφειοκρατικές κλάσεις ἢ τάξεις ὅλης τῆς ἀνατολικῆς Εὐρώπης.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

(1). Βολίν, Η ΑΓΝΩΣΤΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ, έκδ. Διεθνής Βιβλιοθήκη. Στά Ιταλικά, LA RIVOLUZIONE SCONOSCIUTA, EDIZ. SAMONA E SAVELLI. 'Ο Βολίν έζησε προσωπικά τήν έπανάσταση σέ όλη της τή διάρκεια καί προσφέρει ένα τύπο ανάλυσης αρκετά αξιόπιστο πού βασίζεται ακριβώς στήν προσωπική του συμμετοχή καί εμπειρία μέσα στή ρωσική έπανάσταση.

(2). MARC FERRO, LA RIVOLUZIONE RUSSA DEL 1917, EDIZ. MURSIA, συνοπτική ιστορία τής ρωσικής έπανάστασης, βιβλίο χρήσιμο για μιá αντικειμενική καί σύντομη κατανόησή της.

(3). ANNA M. PANKRATOVA, I CONSIGLI DI FABBRICA NELLA DEL 1917; EDIZ. SAVELLI. Βιβλίο πού αναλύει τή πρώτη προσπάθεια διαχείρησης τής παραγωγής από μέρους τής εργατικής τάξης.

Βουδαπέστη 1956, τό ουγγρικό προλεταριάτο σάν υποκείμενο εκγελρείται ενάντια στή γραφειοκρατική εξουσία τής χώρας του καί τής Μητρόπολης. 'Ο "έρυθρός στρατός" εισβάλλει καί καταπνίγει τήν εξέγερση. Οι νεκροί ήταν 20.000.

(4). G.P. MAXIMOFF, GLI ANARCOSINDACALISTI NELLA RIVOLUZIONE RUSSA, C.P. EDITRICE. 'Απόσπασμα στά Ιταλικά από τό βιβλίο THE GUILLOTINE AT THE WORK, TWENTY YEARS OF TERROR IN RUSSIA. Περιγράφει τή δραστηριότητα του άναρχοσυνδικαλιστικού κινήματος στή Ρωσία. 'Ο συγγραφέας πολέμησε μέ τόν κόκκινο στρατό στή έπανάσταση, άρνήθηκε νά πάρει μέρος στο γενικό άφοπλισμό των εργαζομένων, καταδικάσθηκε σέ θάνατο, σώθηκε χάρι στήν επέμβαση του συνδικάτου των εργατών του μετάλλου, άργότερα αυτοεξορίστηκε.

(5). Βλέπε βιβλίο σημ. (1), καθώς καί βιβλίο σημ.(4), όσον αφορά τά γεγονότα σέ συνδικαλιστική κλίμακα.

(6). DAL "DIARIO DI ALEXANDRE BERKMAN", περιεχόμενο στο βιβλίο LA COMUNE DI KRONSTADT, C.P. EDITRICE. 'Ο Μπέρκμαν, ρώσος στή κατάγωγή, διωγμένος από τήν 'Αμερική για συνδικαλιστική καί ένοπλη δράση γυρίζει στή Ρωσία καί μετέχει στήν έπανάσταση μά μετά τά γεγονότα του Κρόνσταντ έγναταλείπει τή Ρωσία αυτοεξοριζόμενος. Στο ίδιο βιβλίο περιέονται άποσπάσματα από τήν έφημερίδα "Ισβέστια" του Κρόνσταντ κατά τήν διάρκεια της εξέγερσης.

(7) "Ιστορία της", Η ΚΟΜΟΥΝΑ ΤΗΣ ΚΡΟΝΣΤΑΔΗΣ. 'Ανάλυση των γεγονότων καί των πολιτικών κινήσεων κατά τήν εξέγερση. Βλέπε επίσης βιβλ.σημ. (6) καθώς PAUL AVRICH, KRONSTADT 1921, ED. MONDADORI.

(8). N. MACHNO, LA RIVOLUZIONE IN UCRAINA, ED. LA FIACCOLA καθώς καί PIOTR ARCINOV, STORIA DEL MOVIMENTO MACHNOVISTA, EDIZ. SAPERE. "Άρσινοφ πήρε μέρος στήν έπανάσταση στήν Ουκρανία μαζί μέ τόν Μάχνο καί διηγείται τήν ιστορία της. "Εφυγε στο έξωτερικό καί ξαναγυρίζει άργότερα στή Ρωσία όπου καί τά ίχνη του "έξαφανίζονται".